

دستور العمل ماده ۳ آیین نامه اجرایی نحوه انجام
معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو

تهران، تابستان ۱۳۹۵

«به نام یگانه خالق هستی»

پیشگفتار

بیش از یکصد سال از اختراع خودرو می گذرد. در طول تاریخ، انسان همواره خود را نیازمند وسیله ای ایمن و قابل اعتماد برای جا به جایی سریع می دیده است و با ظهور خودرو این آرزو تحقق یافت.

خسارات جانی و مالی ناشی از وقوع تصادفات هولناک در محورهای درون و برون شهری و همچنین آلودگی هوای ناشی از نقص فنی خودروها، انجام معاینه فنی را برای تمام خودروها لازم و ضروری کرده است.

با استناد به بند ۵ الحاقی ماده ۳۲ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸، ماده ۵ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب سال ۱۳۷۴/۱۱/۰۳، تصویب نامه کاهش آلودگی هوا (۱۳۷۸۲/ت/۴۹۹۵۲-ه مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۰) و سایر مقررات مربوط به معاینه فنی خودرو و نحوه تشکیل فوق، سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای در راستای انجام تعهدات تبیین شده در ماده ۳ تصویب نامه شماره ۱۲۰۶۷۱/ت/۵۰۸۹۱-ه مورخ ۹۳/۱۰/۱۴ هیأت وزیران با موضوع آیین نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودروها و نیز بهبود وضعیت انجام معاینه فنی مؤثر در کشور اقدام به بازبینی دستور العمل ماده ۳ آئین نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو نموده است.

این دستور العمل مشتمل بر ۹ بخش و ۸ پیوست می باشد که در تهیه و تدوین آن از استاندارد ملی ایران به شماره ۹۱۸۱ (تجدید نظر اول) - با عنوان "خودرو-معاینه فنی-آزمون های مربوط به بازرسی صلاحیت تردد وسایل موتوری و تریلرهای آن ها" و شماره ۱۰۲۸۲ اندازه گیری شدت صوت موتورگازی و موتورسیکلت و سایر استانداردهای مرتبط در این حوزه و تجمیع نظر کارشناسان کمک گرفته شده است.

رعایت کلیه حدود اعلام شده در استانداردهای ملی ایران به شماره های ۹۴۲۶ و ۹۷۴۷ و ۵۶۰۱ جهت انجام بازرسی ادواری خودروها با سوخت گاز طبیعی فشرده (CNG) الزامی می باشد.

لازم به ذکر است به منظور تدوین این دستور العمل طی جلسات متعدد از نظرات و پیشنهادهای اساتید، مدیران، صاحب نظران و متخصصان حوزه معاینه فنی و حمل و نقل استفاده گردیده که از مساعدت و همکاری آن ها تقدیر و تشکر به عمل آید.

علی نوذریپور

معاونت امور شهرداری ها

اعضای کارگروه تدوین:

رئیس کمیته و مدیرکل دفتر حمل‌ونقل عمومی و ترافیک شهری سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور - وزارت کشور	آقای امیر جعفرپور
دبیر کمیته و کارشناس دفتر حمل‌ونقل عمومی و ترافیک شهری سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور - وزارت کشور	آقای علیرضا ملکوتی نیگو
مدیرعامل اتحادیه سازمان‌های حمل‌ونقل همگانی کشور	آقای سعید لیسر
مدیر عامل ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران	آقای سیدنواب حسینی منش
معاون ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران	آقای رضا پزشکی پور تیریزی
کارشناس اتحادیه سازمان‌های حمل‌ونقل همگانی کشور	آقای علیرضا پندرام پارسى
کارشناس اتحادیه سازمان‌های حمل‌ونقل همگانی کشور	آقای مهدی قدیری
معاون دفتر ایمنی و ترافیک سازمان راه‌داری و حمل‌ونقل جاده‌ای	آقای حسن عبدوسی
عضو هیات مدیره انجمن صنفی CNG کشور و عضو کمیته راهبری صنعت CNG	آقای علی محمودیان
عضو هیات مدیره و دبیر انجمن صنفی CNG کشور و عضو کمیته راهبری صنعت CNG	آقای مرتضی ابراهیمی مقدم
معاون مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم معاونت محیط زیست انسانی، سازمان حفاظت محیط زیست	آقای مسعود زندی
رئیس اداره حقوقی پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	جناب سرهنگ محمد ترجمی
دفتر نیرو محرکه و خودرو وزارت صنعت، معدن و تجارت	آقای حمیدرضا ارجمند پیمان
کارشناس ارشد سازمان ملی استاندارد	آقای مهدی نگهدار
کارشناس ارشد دفتر حمل‌ونقل و دبیرخانه شورای عالی ترافیک شهرهای کشور - وزارت کشور	آقای سپهر تواب زاده
کارشناس دفتر حمل‌ونقل و دبیرخانه شورای عالی ترافیک شهرهای کشور - وزارت کشور	خانم نجمه جعفری
مدیر مرکز معاینه فنی و رئیس انجمن صنفی کارفرمایان مراکز معاینه فنی خودرویی استان تهران	آقای غضنفر طاووسی
مدیر مرکز معاینه فنی و رئیس انجمن صنفی کارفرمایان مراکز معاینه فنی خودرویی استان مازندران	آقای محمدرضا جعفریان
مدیر مرکز معاینه فنی استان اصفهان	آقای اصغر نجفی
مدیر مرکز معاینه فنی و دبیر انجمن صنفی کارفرمایان مراکز معاینه فنی خودرویی استان البرز	آقای بهزاد تقی‌پور

اعضای کارگروه تصویب:

نماینده وزارت کشور و رئیس کارگروه - معاون امور شهرداری‌های سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور	آقای علی نودزپور
نماینده وزارت کشور - مدیر کل دفتر حمل و نقل وزارت کشور و دبیر شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور	آقای پوریا محمدیان
نماینده وزارت راه و شهرسازی - مدیرکل دفتر ایمنی و ترافیک سازمان راه‌داری و حمل‌ونقل جاده‌ای	آقای جواد هدایتی
نماینده سازمان ملی استاندارد ایران - مدیرکل دفتر نظارت بر استاندارد خدمات و معیارهای مصرف انرژی	خانم پریچهر گل‌لباش
نماینده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - جانشین معاونت فنی، مهندسی و خدمات ترافیک پلیس راهنمایی و رانندگی	جناب سرهنگ فرزین شاه محمدیان
نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت - کارشناس دفتر نیرو محرکه و خودرو	آقای حمیدرضا ارجمند پیمان
نماینده سازمان حفاظت محیط زیست - کارشناس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم معاونت محیط زیست انسانی	خانم مهسا تمجدی

فهرست مطالب

بخش اول: تعاریف و اصطلاحات	۵
بخش دوم: ضوابط ایجاد مراکز معاینه فنی سبک، سنگین و تشخیص صلاحیت متقاضیان	۶
۱-۲ مشخصات عمومی متقاضی به شرح ذیل می‌باشد	۷
۲-۲ مدارک مورد نیاز جهت دریافت مجوز فعالیت مرکز معاینه فنی به شرح ذیل می‌باشد	۷
بخش سوم: نحوه صدور، تمدید، تطبیق و ابطال موافقت اولیه و مجوز فعالیت	۸
۱-۳ نحوه صدور مجوز فعالیت	۸
۲-۳ نحوه تمدید، ابطال و تطبیق مجوز فعالیت	۱۰
بخش چهارم: تأسیسات و تجهیزات و نحوه ردبندی مراکز و خطوط معاینه فنی	۱۲
۱-۱ تأسیسات و تجهیزات مراکز و خطوط معاینه فنی	۱۲
۲-۲ شاخص‌ها و معیارهای ارزیابی، رده بندی و امتیازدهی مراکز معاینه فنی سبک	۱۳
۳-۲ شاخص‌ها و معیارهای ارزیابی مراکز معاینه فنی سنگین	۱۴
بخش پنجم: ضوابط به کارگیری و آموزش کاربران و کارشناسان مراکز معاینه فنی	۱۴
بخش ششم: طبقه‌بندی وسایل نقلیه	۱۴
بخش هفتم: روش آزمون و قسمت‌هایی که باید در وسایل نقلیه مورد معاینه قرار گیرند	۱۴
۱-۷ روش آزمون و قسمت‌های مورد معاینه در وسایل نقلیه سنگین	۱۴
۲-۷ روش آزمون و قسمت‌های مورد معاینه در وسایل نقلیه سبک و موتورسیکلت	۱۴
۳-۷ روش بازرسی و آزمون چشمی سامانه گازسوز خودروهای سبک	۱۴
۴-۷ بازرسی دورهای، نگهداری و تعمیرات مخازن CNG نوع ۲ و ۳ نصب شده بر روی اتوبوس‌های شهری گازسوز	۱۴
۵-۷ ایجاد مراکز سرویس و تعمیرگاهی سریع خودرو	۱۵
بخش هشتم: نحوه نظارت و تشخیص تخلفات مراکز معاینه فنی	۱۵
۱-۸ نحوه نظارت و تشخیص تخلفات مراکز معاینه فنی سنگین	۱۵
۲-۸ نحوه نظارت و تشخیص تخلفات مراکز معاینه فنی سبک	۱۵
۳-۸ نحوه تشخیص و رسیدگی به تخلفات مراکز معاینه فنی سبک و سنگین	۱۵
بخش نهم: سایر مقررات	۱۷
پیوست ۱ (جداول)	۱۸
پیوست ۲ (کاربرگ‌ها)	۳۳
پیوست ۳ (کاربرگ‌های ارزیابی مراکز معاینه فنی)	۴۱
پیوست ۴ (ضوابط به‌کارگیری و آموزش کاربران و کارشناسان مراکز معاینه فنی سنگین)	۵۴
پیوست ۵ (ضوابط به‌کارگیری و آموزش کاربران و کارشناسان مراکز معاینه فنی سبک)	۵۷
پیوست ۶ (روش آزمون و قسمت‌هایی که باید در وسایل نقلیه سنگین مورد معاینه قرار گیرند)	۶۱
پیوست ۷ (روش آزمون و قسمت‌هایی که باید در وسایل نقلیه سبک مورد معاینه قرار گیرند)	۷۹
۱ نحوه انجام آزمون‌های مربوط به عیوب ظاهری خودروهای سبک	۸۱
۲ انجام آزمون و اجزای مورد معاینه در موتورسیکلت‌ها	۹۰
۸ (روش بازرسی و آزمون چشمی سامانه گازسوز خودروهای سبک و سنگین)	۹۳

بخش اول: تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱: در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار می‌رود:

- الف- قانون: بند ۵ الحاقی ماده ۲۲ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸
- ب- آیین‌نامه: تصویب‌نامه شماره ۱۲۰۶۷۱/ت/۵۰۸۹۱-هـ مورخ ۹۳/۱۰/۱۴ هیأت وزیران با موضوع آیین‌نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو.
- پ- سیمفا: اختصار عبارات "سامانه ملی یکپارچه معاینه فنی ایران"، سامانه‌ای متمرکز و برخط (آنلاین) برای ثبت مشخصات و اطلاعات آزمایش‌های فنی و صدور گواهی معاینه فنی وسایل نقلیه موتوری که با بهره‌گیری از زیرساخت‌های الکترونیکی و اطلاعات پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در راستای ایجاد وحدت رویه در امور مربوط به معاینه فنی وسایل نقلیه موتوری سبک و سنگین درون و برون شهری و تسهیل در اعمال مفرات و ثبت مکانیزه تخلفات رانندگی، توسط وزارت کشور و با مشارکت وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها ایجاد می‌گردد.
- ت- معاینه فنی: انجام بازدیدهای کارشناسی و آزمایش‌های فنی برای تأیید سلامت فنی، صحت عملکرد تجهیزات و سامانه‌های ایمنی و انطباق میزان انتشار آلاینده‌ها و وسایل نقلیه موتوری با شاخص‌های مصوب محیط زیستی.
- ث- گواهی معاینه فنی: برگ و برجسب یا مدرک مجازی حاوی اطلاعات شناسنامه‌ای خودرو، مشخصات فنی و نتایج آزمایش‌های انجام شده که در چارچوب سامانه ملی یکپارچه معاینه فنی توسط مراکز معاینه فنی صادر و به متقاضی ارائه می‌شود.
- ج- وسیله نقلیه موتوری: هر نوع وسیله نقلیه که دارای چرخ، موتور و سامانه انتقال قدرت است و برای حمل بار یا انسان یا انجام کار یا عملیات به کار می‌رود.
- چ- وسیله نقلیه شخصی: وسیله نقلیه موتوری دارای پلاک شخصی.
- ح- وسیله نقلیه عمومی: وسیله نقلیه موتوری دارای پلاک عمومی.
- خ- وسیله نقلیه دولتی: وسیله نقلیه موتوری دارای پلاک دولتی یا نظامی.
- د- ستاد معاینه فنی: تشکیلات متمرکز برای برنامه‌ریزی، هدایت، نظارت و کنترل فعالیت مراکز معاینه فنی سبک و با سنگین.
- ذ- کارگروه استانی معاینه فنی: کارگروهی یا مسؤولیت معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری و عضویت رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی، مدیر کل حفاظت محیط زیست، مدیر کل راهداری و حمل‌ونقل و جاده‌ای، مدیر کل دفتر فنی، امور عمرانی و حمل و نقل و ترافیک استانداری و حسب مورد شهردار شهر مربوط که به منظور هماهنگی امور معاینه فنی خودروهای سبک و سنگین و نظارت بر عملکرد ستادهای معاینه فنی در استان تشکیل می‌شود.
- ر- سازمان شهرداری‌ها: سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور به عنوان نماینده وزارت کشور.
- ز- سازمان راهداری: سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای به عنوان نماینده وزارت راه و شهرسازی.
- ژ- پلیس راهور ناجا: پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.
- س- نمایندگی استانی: واحد استانی ستاد معاینه فنی سنگین می‌باشد که مسؤولیت اجرایی آن را اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان عهده‌دار می‌باشد.
- ش- متقاضی: منظور کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی احداث مرکز مکانیزه معاینه فنی خودرو می‌باشد.
- ص- اعتبار گواهی معاینه فنی: دوره زمانی از تاریخ صدور تا تاریخ انقضای درج شده در گواهی معاینه فنی وسیله نقلیه یا بروز نقص فنی است.
- ض- نقص فنی: هر نوع عیب، نقصان یا تغییر در وضعیت ظاهری و فنی وسیله نقلیه که موجب کاهش ایمنی در عبور و مرور و یا انتشار بیش از حد مجاز گازهای آلاینده هوا و یا آلودگی بیش از حد مجاز صدا گردد.
- ط- موافقت اولیه: مجوزی است که برای شروع احداث و تأسیس مرکز معاینه فنی توسط نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی خودروهای سنگین یا ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها برای مدت معین به متقاضی اعطا می‌گردد.

- ظ- مجوز فعالیت: مجوزی است که پس از احداث و تکمیل کلیه شرایط مندرج در این دستورالعمل برای شروع بهره برداری توسط نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی خودروهای سنگین یا ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها به متقاضی اعطا می‌گردد.
- ع- مراکز معاینه فنی سبک: مراکزی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی یا رعایت قوانین و مقررات مربوطه از طریق ستاد معاینه فنی وابسته به شهرداری‌ها، برای انجام معاینه فنی وسایل نقلیه موتوری سبک ایجاد می‌گردد.
- غ- مراکز معاینه فنی سنگین: مراکزی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی یا رعایت قوانین و مقررات مربوطه با مجوز ستاد معاینه فنی سنگین، برای انجام معاینه فنی وسایل نقلیه موتوری سنگین ایجاد می‌گردد.
- ف- خودروی سنگین برون شهری: کلیه خودروهای سنگین حمل بار و مسافر شامل انواع اتوبوس، میدی‌بوس و مینی‌بوس و وسایل نقلیه باری با ظرفیت بیش از $\frac{3}{5}$ تن نظیر کامیونت (ون باری، لوری)، کامیون، تریلر، کشنده، تانکر، یدک و نیمه یدک با پلاک مستقل با هر نوع سوخت که تحت نظامات سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده ای (در وزارت راه و شهرسازی) ساماندهی و مدیریت شده و فعالیت نمایند.
- ق- خودروی سنگین درون شهری: کلیه خودروهای سنگین غیر برون شهری شامل انواع اتوبوس، میدی‌بوس و مینی‌بوس و وسایل نقلیه باری با ظرفیت بیش از $\frac{3}{5}$ تن نظیر کامیونت (ون باری، لوری)، کامیون، تریلر، کشنده، تانکر و نیز یدک و نیمه یدک با پلاک مستقل با هر نوع سوخت که امکان تردد در راه‌های برون شهری را دارا می‌باشند.
- ک- خودروی سبک: کلیه خودروهای سبک حمل مسافر یا بار با هر نوع سوخت که دارای دو محور باشند و وزن کل خودرو کمتر از ۲،۵ تن بوده و حداکثر وزن هر محور آنها از ۲،۵ تن بیشتر نباشد.
- گ- موتورسیکلت: کلیه موتورسیکلت‌های بنزین سوز و سایر که دارای پلاک ملی بوده و واژه موتورسیکلت در کارت شناسایی آن قید گردیده باشد.
- ل- سوخت جایگزین: سوختی که در خودروهای سنگین و سبک و موتورسیکلت جایگزین سوخت پایه محسوب می‌گردد.
- م- مرکز خدمات فنی خودروهای گاز سوز: مرکزی است که مطابق با الزامات استاندارد ملی شماره ۵۶۰۱ تجهیز گردیده و دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد.
- ن- مرکز آزمون هیدرواستاتیک و سایر آزمون‌های تکمیلی: مرکزی است که مطابق با استاندارد ملی شماره ۶۷۹۲ و سایر استانداردهای مرتبط، پروانه بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت دریافت نموده باشد.
- ه- کمیته راهبری صنعت CNG: کمیته‌ای متشکل از نمایندگان وزارت کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت نفت، سازمان ملی استاندارد، سازمان حفاظت محیط زیست و انجمن صنفی CNG کشور که با ابلاغ وزیر صنعت، معدن و تجارت تشکیل شده است.
- ی- تاییدیه بازرسی مخزن و متعلقات سامانه گاز سوز: تاییدیه‌ای است که پس از بررسی و رعایت الزامات مربوط به بازرسی و آزمون مخزن و متعلقات سامانه گاز سوز خودروهای با سوخت CNG بر روی خودرو نصب می‌گردد.

بخش دوم: ضوابط ایجاد مراکز معاینه فنی سبک، سنگین و تشخیصی صلاحیت متقاضیان

ماده ۲: با ملاک نظر قراردادان سیاست‌های منعکس شده از سوی کارگروه استانی معاینه فنی به ستادهای معاینه فنی خودرو شهرداری‌ها و ستاد معاینه فنی سنگین به نمایندگی‌های استانی معاینه فنی خودروهای سنگین مبنی بر نحوه گسترش مراکز معاینه فنی و وجود ظرفیت، هریک از اشخاص حقیقی یا حقوقی یا رعایت کلیه ضوابط و مقررات و دارا بودن شرایط و مدارک مندرج در مواد ۳ و ۴ این دستورالعمل، می‌توانند نسبت به تأسیس و ایجاد مراکز معاینه فنی سبک، با ارائه تقاضا به ستادهای معاینه فنی مربوطه و در سنگین با ارائه تقاضای تأسیس و

بهره‌برداری مرکز معاینه فنی سنگین به نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین، ضمن طی روال جاری برابر دستورالعمل‌ها و آئین‌نامه‌ها اقدام نمایند.

تبصره: سیاست‌های کارگروه استانی در قالب برنامه جامع ۵ ساله معاینه فنی سبک و سنگین درون‌شهری هر استان، بر اساس مواد ۵ و ۶ این دستورالعمل با تأیید سازمان شهرداری‌ها به ستادهای معاینه فنی شهرداری‌ها جهت اجرا به ستادهای معاینه فنی شهرداری‌ها ابلاغ خواهد شد.

۱-۲- مشخصات عمومی متقاضی به شرح ذیل می‌باشد:

- عدم سوءپیشینه کیفری مؤثر (برای متقاضی حقیقی).
- عدم دریافت اخطاریه مبنی بر نفوذ مجوز فعالیت از ستادهای معاینه فنی کشور در سنوات گذشته.
- تصریح عنوان «امور معاینه فنی و خدمات خودرویی مرتبط» در اساسنامه شرکت یا موسسه (برای متقاضی حقوقی) با تأیید ستاد معاینه فنی.

۲-۲- مدارک مورد نیاز جهت دریافت مجوز فعالیت مرکز معاینه فنی به شرح ذیل می‌باشد:

- ارائه درخواست احداث مرکز معاینه فنی خودروهای سبک و سنگین (برابر کاربرگ شماره ۱ در پیوست ۲).
- ارائه تصویر مدارک سجلی و هویتی متقاضی و تصویر اساسنامه شرکت
- ارائه تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت سربازی (برای آقایان متقاضی حقیقی).
- ارائه اصل گواهی عدم سوء پیشینه مؤثر کیفری (متقاضی حقیقی).
- ارائه اصل گواهی معتبر عدم اعتیاد به مواد مخدر، روان‌گردان و الکل.
- ارائه گزارش توجیهی و تحلیل اقتصادی احداث مرکز معاینه فنی در محل مورد تقاضا.
- ارائه استعلام و مجوز از کلیه دستگاههای ذیربط حسب مورد (اداره کل راه و شهرسازی، اداره کل حفاظت محیط زیست، سازمان جهاد کشاورزی، شهرداری و پلیس راهور ناجا)
- ارائه اصل و تصویر اسناد مالکیت به انضمام کروکی ملک و مستندات مربوط به وضعیت تملک یا اجاره حداقل پنج ساله (برای مراکز سبک) ملک از سوی متقاضی؛ به منظور احداث مرکز معاینه فنی، باید مشخصات ملکی به نام شخص حقیقی و در مورد اشخاص حقوقی بنام شرکت یا اعضای هیأت مدیره شرکت باشد.

✓ تمامی تصاویر مدارک یاد شده باید به طور رسمی برابر اصل گردند.

✓ در مورد اشخاص حقوقی ارایه مدارک فوق براساس اساسنامه شرکت مندرج در روزنامه رسمی می‌باشد.

تبصره ۱: از زمان ابلاغ این دستورالعمل، وضعیت تملک کلیه مراکز معاینه فنی سبک باید برای ستادهای معاینه فنی سبک احراز گردد و در این راستا ضروری است تا کلیه مراکز معاینه فنی مشمول، حسب مکاتبه از سوی ستادهای معاینه فنی شهرداری‌ها نسبت به ارائه مستندات و مدارک قانونی طلب شده اقدام نمایند.

تبصره ۲: صدور معرفی‌نامه به مراجع ذیصلاح جهت احراز صلاحیت‌های فردی متقاضی، توسط ستاد معاینه فنی (شهرداری برای خودروهای سبک و نمایندگی استانی برای خودروهای سنگین) صورت می‌گیرد.

تبصره ۳: کلیه خطوط معاینه فنی سبک و موتورسیکلت مستقر در مراکز معاینه فنی و خطوط ایجاد شده جدید، باید به صورت برخط به سامانه سیمفا متصل باشند، همچنین خطوط معاینه فنی سنگین مستقر در مراکز معاینه فنی سنگین و خطوط ایجاد شده جدید می‌بایست از طریق سامانه برخط معاینه فنی مستقر در سازمان راهداری قابلیت اتصال به سامانه سیمفا را داشته باشند.

تبصره ۴: مسؤلیت بروزرسانی، ارتقا و افزایش تجهیزات مربوط به معاینه فنی خودروها به عهده صاحب امتیاز احداث و بهره‌برداری مرکز بوده و باید با نظارت ستاد معاینه فنی سبک / سنگین و کارگروه استانی عملیاتی گردد.

ماده ۳: کلیات رویه مربوط به ارائه درخواست، نحوه بررسی مدارک و فرآیند اعطاء مجوز احداث و راهبری مراکز معاینه فنی سبک طبق جدول ۱ و سنگین طبق جدول ۲ در پیوست ۱ می‌باشد.

ماده ۴: پس از اخذ و بررسی مدارک مربوطه توسط ستاد معاینه فنی شهرداری یا نمایندگی استانی معاینه فنی سنگین و ارسال به ستادهای معاینه فنی سبک یا سنگین، حسب مورد، با توجه به گزارش توجیهی و تحلیل اقتصادی آرایه شده و متناسب با برآورد عرضه و تقاضا و سایر عوامل از قبیل کفایت یا عدم کفایت مراکز معاینه فنی موجود، ستاد معاینه فنی نتیجه را حداکثر ظرف یک‌ماه به ستاد معاینه فنی شهرداری یا نمایندگی استانی جهت اعلام به متقاضی اعلام خواهد نمود. (تکمیل کاربرگ شماره ۱ در پیوست ۲)

ماده ۵: ستادهای معاینه فنی شهرداری‌ها موظفند صدور مجوز و موافقت اولیه خود را بر پایه برنامه‌ای که از سوی کارگروه استانی مبنی بر سیاست‌های افزایش و فعال‌سازی مراکز معاینه فنی (تعداد خطوط و مکان احداث) به صورت ۵ساله ابلاغ می‌گردد، به انجام رسانده و مراتب را جهت اقدام برای اتصال به سیمفا به سازمان شهرداری‌ها اعلام نمایند.

ماده ۶: حداکثر ظرفیت اسمی سالیانه شناسایی شده برای یک خط مکانیزه معاینه فنی خودروی سبک، بر اساس زمان ثبت شده در سیمفا برای فاصله زمانی پذیرش تا صدور گواهی برای انواع خودرو محاسبه می‌شود.

تبصره ۱: تا یکسال پس از ابلاغ این دستورالعمل، که زمان لازم برای محاسبه ظرفیت بر اساس معاینه فنی کامل خودرو فراهم گردد، ظرفیت مراکز معاینه فنی سبک که توانایی ارائه خدمات به دو خودرو را به صورت هم‌زمان دارا باشد (خطوط نوع ۲) در هر شیفت کاری، برابر (۱۵۰۰۰) دستگاه و برای خطوطی که توانایی آزمون یک خودرو را در لحظه دارا باشد (نوع ۱) یا خطوط قابل حمل، در هر شیفت کاری، در سال برابر (۸۰۰۰) دستگاه می‌باشد. ظرفیت برآورد شده برای هر ایستگاه آزمون موتورسیکلت در هر شیفت کاری، در سال (۲۶۰۰۰) دستگاه می‌باشد (جدول‌های ۲ و ۳ پیوست ۱). تعداد شیفت کاری براساس رده مرکز و ارزیابی انجام شده تا سه شیفت (با توجه به جداول ۴ و ۵ پیوست ۲) قابل افزایش است. در مدت یکسال مزبور، زمانبندی مندرج در جدول ۳ پیوست ۱، برای نظارت و ارزیابی سالانه ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها و صدور مجوز ایجاد و ظرفیت سنجی مراکز بوده و محدودیت زمانی برای انجام آزمون‌ها در سامانه سیمفا بر اساس آن اعمال نمی‌گردد.

تبصره ۲: تعداد شیفت کاری بر اساس رده مرکز و ارزیابی انجام شده تا سه شیفت (با توجه به جداول پیوست ۳) قابل افزایش است.

ماده ۷: متقاضیان مراکز معاینه فنی سنگین صرفاً مجاز به راه‌اندازی خط معاینه فنی سنگین می‌باشند و احداث دو نوع خط سبک و سنگین به صورت تفکیک نشده در یک محوطه غیر مجاز می‌باشد.

بخش سوم: نحوه صدور، تمدید، تعلیق و ابطال موافقت اولیه و مجوز فعالیت

۳-۱- نحوه صدور مجوز فعالیت

ماده ۸: صدور موافقت اولیه از سوی ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها به متقاضی جهت آغاز عملیات احداث و راه‌اندازی مرکز معاینه فنی خودروهای سبک، پس از بررسی نقشه‌های ساختمانی مربوط به ابعاد زمین، تأسیسات و تجهیزات، ابنیه، سازه، جانمایی سالن و فضاهای اختصاص یافته به راه‌گذرهای ورودی و خروجی و چیدمان خطوط معاینه فنی که از سوی متقاضی ارائه شده و ضوابط احداث مرکز، شرایط زیست محیطی و ترافیکی و معماری مصوب رعایت شده، صورت خواهد پذیرفت (طبق کاربرگ شماره ۲ سبک در پیوست ۲).

تبصره ۱: مهلت اعتبار موافقت اولیه احداث یا توسعه مراکز معاینه فنی سبک موضوع این ماده برای نوبت اول با تشخیص ستاد معاینه فنی سبک به مدت سه ماه بوده که برای یک دوره زمانی مشابه دیگر و صرفاً با استناد بر قبول شرایط ویژه برای یک نوبت قابل تمدید خواهد بود.

تبصره ۲: موافقت اولیه پیش گفته به هیچ وجه در حکم مجوز فعالیت در امر معاینه فنی نبوده و در صورت عدم اخذ مجوز فعالیت توسط متقاضی ظرف مهلت مقرر، موافقت اولیه احداث یا توسعه صادره باطل و بی اعتبار خواهد بود.

ماده ۹: پراکندگی مراکز معاینه فنی سبک و مکان یابی و تأیید مکان استقرار مرکز معاینه فنی جدید سبک با توجه به سیاست آمایش کارگروه استانی و توجه به ماده ۸ بر عهده ستاد معاینه فنی خواهد بود. کارگروه استانی موظف است ضمن هماهنگی با دستگاه های مرتبط (سازمان شهرداری ها- اداره کل حفاظت محیط زیست- پلیس راهنمایی و رانندگی- اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای) حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این دستور العمل نسبت به تهیه و ابلاغ برنامه جامع پنج ساله ایجاد و گسترش مراکز معاینه فنی سبک در سطح استان به کلیه شهرداری ها اقدام نماید.

تبصره: تا زمان تدوین و ابلاغ سیاست آمایش و پراکندگی مراکز معاینه فنی سبک توسط کارگروه استانی، ستادهای معاینه فنی شهرداری ها می توانند با هماهنگی کارگروه استانی و سازمان شهرداری ها نسبت به انطباق سنجی تقاضاهای ارائه شده و صدور موافقت اولیه اقدام نمایند.

ماده ۱۰: کلیه متقاضیان تأسیس مرکز معاینه فنی سنگین باید تقاضای کتبی خویش را به نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین ارائه نمایند. پس از آرایه تقاضای کتبی و احراز شرایط و صلاحیت های مذکور در این دستور العمل و آرایه اسناد رسمی مالکیت زمین واجد شرایط (تأییدیه صلاحیت های ترافیکی و کاربری اراضی) و اخذ تأییدیه ستاد معاینه فنی سنگین، موافقت اولیه جهت تأسیس مرکز معاینه فنی با مدت اعتبار یک ساله توسط نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین بنام متقاضی صادر خواهد شد.

تبصره ۱: مهلت اعتبار موافقت اولیه موضوع این ماده به شرط آن که درخواست تمدید قبل از پایان اعتبار موافقت اولیه انجام گرفته باشد، فقط برای یک نوبت با تشخیص نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین به مدت سه ماه قابل تمدید خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت عدم تکمیل و بهره برداری مرکز قبل از انقضای تمدید نوبت اول، تمدید مجدد موافقت اولیه بسته به میزان پیشرفت کار و دلایل توجیهی تأخیرات با نظر ستاد معاینه فنی سنگین انجام می پذیرد.

تبصره ۳: موافقت اولیه های مذکور، مجوز فعالیت در امر معاینه فنی نبوده و در صورت عدم تمدید یا اخذ مجوز فعالیت توسط متقاضی ظرف مهلت مقرر، موافقت اولیه صادره باطل و فاقد هرگونه اعتبار خواهد بود.

تبصره ۴: صدور معرفی نامه به مراجع ذیصلاح جهت احراز صلاحیت های مکان پیشنهادی متقاضی توسط نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین صورت می گیرد.

ماده ۱۱: صدور مجوز اولیه جهت احداث و فعالیت مرکز معاینه فنی سنگین توسط شهرداری ها (ویژه خودروهای سنگین درون شهری) و نیز نداوم فعالیت مراکز معاینه فنی سنگین موجود شهرداری ها در صورت اخذ موافقت ستاد معاینه فنی سنگین و به منظور ارائه خدمات معاینه فنی وسایل نقلیه سنگین درون شهری صورت خواهد پذیرفت. مراکز مذکور بدون اخذ مجوز از ستاد معاینه فنی سنگین حق ارائه خدمات به ناوگان سنگین برون شهری را نداشته و مسؤولیت نظارت بر عملکرد این مراکز با ستاد معاینه فنی شهرداری صادر کننده مجوز مرکز می باشد.

تبصره ۱: موافقت صادره از سوی ستاد معاینه فنی سنگین دارای مهلت اعتبار یک ساله بوده و در صورت عدم ارتکاب تخلف از سوی مرکز معاینه فنی مبنی بر انجام معاینه فنی ناوگان سنگین برون شهری این موافقت برای یک سال

دیگر تمدید خواهد شد. در مدت موافقت مذکور نظارت عالی بر مراکز معاینه فنی سنگین شهرداری‌ها با نمایندگی ستاد معاینه فنی سنگین در استان مربوطه خواهد بود.

تبصره ۲: مراکز معاینه فنی سنگین شهرداری‌ها در صورت احراز شرایط این دستورالعمل و اخذ مجوز از ستاد معاینه فنی سنگین، مجاز به انجام معاینه فنی انواع وسایل نقلیه سنگین (اعم از درون شهری و برون شهری) می‌باشند.
تبصره ۳: متقاضیان بهره برداری از هر دو نوع خط سبک و سنگین حق استفاده مشترک از تجهیزات و نیروی انسانی فنی در یک فضای عملیاتی مشترک را ندارند.

ماده ۱۲: پس از تکمیل ابنیه، تأسیسات، تجهیزات و ادوات آزمون خودرو و کلیه فضاهای عملیاتی مورد نیاز مرکز معاینه فنی و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز مندرج در این دستورالعمل، با تأییدیه ستاد معاینه فنی، مجوز فعالیت (بهره برداری) برای متقاضیان (اعتبار سه ساله برای سبک و یک‌ساله برای سنگین) بعد از آن برای تمدید با توجه به رده بندی مراکز توسط ستاد معاینه فنی (شهرداری برای خودروهای سبک و نمایندگی استانی برای خودروهای سنگین) بنام متقاضی صادر خواهد شد.

تبصره ۱: هرگونه فعالیت در امر معاینه فنی قبل از اخذ مجوز فعالیت معتبر ممنوع است.
تبصره ۲: کلیه ادوات آزمون وسیله نقلیه مورد استفاده در خطوط معاینه فنی باید از نظر کیفیت مطلوبیت‌های لازم و شناسایی شده را دارا بوده و مورد تایید ستاد معاینه فنی باشد و از طریق شرکت فروشنده یا شرکت پشتیبانی کننده قابلیت اتصال به سامانه سیمفا را دارا باشند.

تبصره ۳: هر نوع تجهیزات که به هر طریق از داخل یا خارج کشور تامین شده و مورد استفاده مراکز معاینه فنی است، باید دارای نماینده فعال خدمات پس از فروش در ایران باشد. نماینده مزبور باید تامین قطعات یدکی، ارائه خدمات تعمیر، نگهداری و کالیبراسیون، خدمات گارانتی و ارائه خدمات پس از فروش را تضمین نماید. نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین و کارگروه استانی می‌توانند حسب مورد تأییدیه و اسناد معتبر را که نشانگر تضمین تعهدات یاد شده می‌باشند را از مرکز معاینه فنی مطالبه نمایند.

تبصره ۴: در صورت استفاده مرکز از هرگونه تجهیزات دست دوم که به هر نحو از داخل یا خارج کشور تامین شده باشد، مدیر یا مالک مرکز باید با درخواست از شرکت ارائه کننده خدمات پس از فروش مربوطه در ایران نسبت به نصب و راه اندازی تجهیزات مربوطه اقدام کرده و مجوز مرکز منوط به تأییدیه صحت عملکرد تجهیزات نصب شده توسط شرکت مربوطه می‌باشد.

ماده ۱۳: موسس مرکز مکلف است هرگونه به روزرسانی دستگاه‌ها را جهت انجام آزمون جدید ابلاغی از سوی مراجع ذیصلاح، براساس اعلام ستاد معاینه فنی در اسرع وقت انجام دهد. بدیهی است عدم انجام این امر منجر به رسیدگی به تخلف وفق مواد ذیل بخش ۸-۳ اقدام می‌گردد.

ماده ۱۴: پس از تکمیل و آماده سازی مرکز جهت بهره برداری و تأیید ستاد معاینه فنی سنگین/سبک، مجوز فعالیت مرکز (مطابق کاربرگ شماره ۳ در پیوست ۲) از سوی نمایندگی استانی/ستاد معاینه فنی شهرداری مربوطه صادر خواهد شد.

۳-۲- نحوه تمدید، ابطال و تعلیق مجوز فعالیت

ماده ۱۵: دارنده مجوز مرکز معاینه فنی باید قبل از اتمام مهلت اعتبار مجوز فعالیت خود نسبت به تمدید آن از طریق ستاد معاینه فنی (شهرداری برای سبک و نمایندگی استانی برای سنگین) اقدام نماید.

تبصره: تمدید مجوز فعالیت منوط به بررسی و احراز کلیه شرایط مذکور در این دستورالعمل می‌باشد.

ماده ۱۶: در صورت عدم تمدید مجوز فعالیت، مجوز صادره قبلی باطل، و مرکز معاینه فنی حق ادامه فعالیت و صدور گواهی معاینه فنی را نخواهد داشت.

ماده ۱۷: در صورت ابطال مجوز فعالیت یک مرکز، راه اندازی مجدد مرکز منوط به ارائه درخواست جدید از سوی متقاضی و نیز احراز آخرین ضوابط و شرایط صدور مجوز می باشد.

ماده ۱۸: با از دست دادن الزامات و شرایط مندرج در این دستورالعمل به تشخیص ستاد معاینه فنی مجوز فعالیت مرکز وفق ماده ۳۴ این دستورالعمل تعلیق می گردد.

ماده ۱۹: کلیه متقاضیان مراکز معاینه فنی مکلف به ارائه تعهد رسمی مبنی بر ارائه خدمات استاندارد معاینه فنی به مدت اعتبار مجوز فعالیت و مبتنی بر ارزیابی و رده مرکز، طبق مفاد این دستورالعمل، به ستاد معاینه فنی هستند. در صورتی که مراکز به هر دلیل زودتر از اتمام دوره اعتبار مجوز فعالیت مایل به انصراف از ادامه فعالیت باشند باید حداقل ۳ ماه قبل از آن به ستاد معاینه فنی و کارگروه استانی اعلام نمایند.

تبصره ۱: در مواردی که تغییر کاربری زمین جهت فعالیت مرکز معاینه فنی بر اساس موافقت اولیه ستاد معاینه فنی صورت پذیرد، متقاضی باید تعهد رسمی حسب مورد، به نمایندگی استانی و ستاد معاینه فنی شهرداری مبنی بر این که مرکز احداث شده حداقل ۵ سال از تاریخ شروع بهره برداری تحت عنوان مرکز معاینه فنی فعالیت مستمر نماید، را ارائه نماید.

تبصره ۲: در صورت انتقال امتیاز مجوز فعالیت، متقاضی جدید به شرط احراز شرایط مندرج در این دستورالعمل و اخذ مجوز جدید فعالیت، مجاز است در مرکز مورد نظر به ادامه انجام معاینه فنی مبادرت نماید.

تبصره ۳: در صورت فوت دارنده مجوز (شخص حقیقی)، نماینده وراثت حداکثر یک سال مهلت خواهد داشت تا در صورت احراز شرایط مندرج در این دستورالعمل و اخذ مجوز، در مرکز مورد نظر به ادامه انجام معاینه فنی مبادرت نماید؛ در غیر این صورت مجوز صادره باطل شده محسوب می گردد.

ماده ۲۰: تمدید پروانه فعالیت مرکز معاینه فنی بصورت دوره های یکساله تا حداکثر ۵ ساله بر اساس رده بندی و ارزیابی انجام خواهد شد.

تبصره ۱: مؤسس مرکز معاینه فنی باید حداقل سه ماه قبل از اتمام اعتبار مجوز فعالیت خود، در صورت نداشتن تخلف نسبت به تمدید مجوز از طریق ستاد معاینه فنی اقدام نماید.

تبصره ۲: تعریف و اجرای هرگونه فعالیت جانبی یا ارائه خدمات تعمیرگاهی سریع مرتبط با معاینه فنی در مراکز معاینه فنی باید با موافقت ستاد معاینه فنی و اخذ مجوز لازم صورت پذیرد.

ماده ۲۱: شهرداری ها در صورت عدم مشارکت در تامین عرصه، اعیان و تجهیز مرکز با استناد به بند ۵ الحاقی ماده ۳۲ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین و سایر مقررات مربوط به معاینه فنی خودرو و نحوه تشکیل مراکز مربوط، مجاز به اخذ هیچ گونه وجهی بابت حق السهم و یا هر عنوان دیگری نخواهند بود.

ماده ۲۲: در صورت ایجاد بسترهای سخت افزاری و نرم افزاری لازم گواهی معاینه فنی می تواند حسب مورد با اعلام سازمان شهرداری ها یا سازمان راهداری (ستاد معاینه فنی)، از صورت فیزیکی خارج شده و در قالب الکترونیکی/ هوشمند از طریق سامانه سیمفا صادر گردد.

ماده ۲۳: چنانچه بنا بر پیشنهاد شهرداری ها و تصویب مراجع ذیصلاح در سطح شهرهای کشور اجرای طرح "مناطق کم انتشار آلایندهی شهر (کاهش)" مدنظر قرار گیرد، استفاده از گواهی های معاینه فنی که رده بندی سطوح انتشار آلایندهی خودرو توسط رنگ (نظیر زرد و سبز) در آنان مشخص شده، ضروری است. استفاده به نحوی باید باشد که بنابر شرایط آلودگی هوا، در صورت عدم انطباق گواهی مربوطه با منطقه ای که خودرو در آن تردد می نماید،

پلیس راهور ملزم به اعمال قانون و جریمه عدم ارائه گواهی معاینه فنی معتبر با رنگ مورد تأیید برای خودرو خواهد بود. تجهیز محدوده یا مرز "مناطق کاهش" به دوربین های پلاک خوان پیش نیاز اجرای طرح است.

ماده ۲۴: گواهی معاینه فنی خودروهایی که پس از دریافت گواهی معاینه فنی دچار نقص فنی، تصادف و هرگونه دستکاری شوند، باطل می‌شود و وسیله نقلیه باید ضمن رفع نقص، مجدداً مورد آزمون معاینه فنی قرار گیرد.

تبصره: پلیس راهور باید در فرم تصادفات خودروها، در مواردی که حادثه منجر به نقص فنی مؤثر خودرو گردیده و نیاز مجدد به صدور گواهی معاینه فنی معتبر را داشته باشد، گواهی معاینه فنی را ابطال و موارد را در سامانه سیمفا لحاظ نماید.

ماده ۲۵: مراکز موجودی که دارای خط سبک و سنگین تفکیک نشده در یک محوطه و مجاورت یکدیگر می‌باشد از زمان ابلاغ این دستورالعمل به مدت سه سال مهلت خواهند داشت تا نسبت به جداسازی معاینه فنی سبک و سنگین و احراز شرایط مندرج در این دستورالعمل اقدام نمایند، در غیر این صورت مجوز معاینه فنی سنگین آن‌ها به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد. در صورتی که مرکزی جهت تفکیک معاینه فنی سنگین از سبک نیازمند جابه‌جایی به مکان دیگری باشد ارایه زمین جهت احداث مرکز معاینه فنی سنگین با سند رسمی اجاره پنج ساله مورد پذیرش می‌باشد.

بخش چهارم: تأسیسات و تجهیزات و نحوه رده‌بندی مراکز و خطوط معاینه فنی

۴-۱- تأسیسات و تجهیزات مراکز و خطوط معاینه فنی

ماده ۲۶: تأسیسات و تجهیزات مورد نیاز به ازای هر خط جهت راه اندازی مرکز معاینه فنی سبک و سنگین به شرح جدول ۵ در پیوست ۱ می‌باشد.

ماده ۲۷: کلیه تجهیزات مرکز معاینه فنی نیاز به کالیبراسیون یا سنجش دقت اندازه‌گیری و انجام تعمیر و نگهداری دوره‌ای دارند. کالیبراسیون باید توسط شرکت های دارای گواهینامه تأیید صلاحیت از سازمان ملی استاندارد، انجام گرفته و برابر اعتبار زمانی تعیین شده در ضوابط ابلاغی یا استانداردهای مربوط به تجهیزات، گواهی صادر شود.

ماده ۲۸: فرآیند تعمیرات و نگهداری در ارتباط با کنترل تجهیزات و دستگاه‌های آزمون باید دارای برنامه زمان‌بندی بازدید پیشگیرانه و تعویض یا تعمیر قطعات باشد.

ماده ۲۹: حداقل متراژ زمین معرفی شده جهت احداث یک مرکز معاینه فنی سبک دو خطه با احتساب فضاهای لازم جهت ارائه خدمات کنترل چشمی متعلقات کیت گازسوز و مخازن سوخت CNG، فضای سبز، اداری، امداد رسانی و غیره، ۱۰۰۰ متر مربع می‌باشد. مساحت سالن ۱۵۰ مترمربع برای آزمون‌های ایمنی و زیست محیطی، ۷۵ مترمربع برای ارائه خدمات کنترل چشمی متعلقات کیت گازسوز و مخازن سوخت CNG، برای قسمت اداری و مدیریت و بایگانی، باید حداقل ۶۰ متر مربع باشد. بخش‌های پذیرش و صدور گواهی مرکز در راه‌گذر ورودی و خروجی باید پیش‌بینی شود. متقاضی احداث مرکز موظف است حسب دستورالعمل‌های الزام‌آور از سوی مراجع ذی‌صلاح فضاهای لازم جانبی نظیر فضای امداد رسانی را در طراحی و اجرای ابنیه مرکز معاینه فنی منظور نماید (جدول ۷ در پیوست ۱).

تبصره ۱: برای افزایش خطوط در مراکز سبک، به بیش از ۲ خط به ازای هر خط بیست درصد به مساحت زمین و سالن افزوده می‌گردد.

تبصره ۲: مکان در نظر گرفته شده جهت احداث مرکز مکانیزه معاینه فنی باید دارای دو درب مجزای ورودی و خروجی جهت تردد خودروهای مراجعه کننده باشد، مراکز فاقد این شرط که قبل از ابلاغ این دستورالعمل ایجاد شده اند فرصت سه ماهه برای اصلاح خواهند داشت.

تبصره ۳: فضای مربوط به آزمون چشمی تجهیزات خودروهای گازسوز (خودروهای سبک) به صورت فضای مسقف دو طرف باز (مطابق ضوابط مندرج در استاندارد ملی مربوطه) و در کنار سالن معاینه فنی به صورت مجزا ایجاد می‌شود.

۴-۲- شاخص‌ها و معیارهای ارزیابی، رده بندی و امتیازدهی مراکز معاینه فنی سبک

ماده ۳۰: نحوه ارزیابی سطح کمی و کیفی مراکز سبک و خطوط مکانیزه معاینه فنی سبک توسط ستادهای معاینه فنی و بر اساس شاخص‌های عنوان گردیده در برگ‌های ارزیابی یاد شده در جداول ۹ و ۸ (مندرج در پیوست ۳) صورت خواهد پذیرفت. مراکز مکانیزه معاینه فنی سبک به شرط احراز شرایط مطلوب قید شده در برگ‌های ارزیابی (مندرج در پیوست ۳) که در دوره‌های سالیانه از سوی ستادهای معاینه فنی به مورد اجرا گذاشته می‌شوند درجات یاد شده در جداول ۱۰ و ۱۱ (مندرج در پیوست ۳) را احراز می‌نمایند. احراز این رده‌ها و کسب مطلوبیت بالاتر موجب اعطای دریافت مزیت از سوی ستادهای معاینه فنی خواهد شد.

تبصره: در صورت عدم کالیبره و سالم نبودن تجهیزات مرکز معاینه فنی، ارزیابی صورت نمی‌گیرد.

ماده ۳۱: بر اساس امتیازات کسب شده در فرآیند ارزیابی‌های ادواری وضعیت مراکز معاینه فنی سبک رده یا ستاره مرکز توسط ستاد معاینه فنی مطابق جدول ۱۱ در پیوست ۱ محاسبه و اعلام خواهد شد.

تبصره ۱: چنانچه مرکز معاینه فنی در ارزیابی‌های دوره‌ای در هر یک از موارد تجهیزات و فرآیندها مردود شناخته شود یا در شاخص‌های الزام‌آور مانند کالیبراسیون، صحت قرائت، عملکرد و انتقال نتایج آزمون به سامانه سیمفا و انجام فرآیندهای آزمون دارای نقص فنی و اشکال اثرگذار دانسته شود، بنابر تشخیص ستاد معاینه فنی مدت معینی از زمان اعلام نتایج ارزیابی به مرکز معاینه فنی فرصت داده می‌شود تا نسبت به رفع نواقص شناسایی شده اقدام نماید و مجدد مورد ارزیابی قرار گیرد. چنانچه مرکز در فرصت تعیین شده نسبت به رفع کاستی‌ها اقدام ننماید، تا زمان رفع ایراد که از سوی ستاد اعلام می‌شود، مجوز فعالیت مرکز به حالت تعلیق درآمده و کد سیمفا برای مرکز غیر فعال می‌گردد. در صورت عدم اقدام بهنگام در مهلت مقرر مطابق جدول تخلفات (جدول ۱۳ پیوست ۱) با مرکز برخورد خواهد شد.

تبصره ۲: ستادهای معاینه فنی باید بلافاصله پس از افتتاح و راه اندازی مرکز و پس از آن در دوره‌های حداکثر یک ساله نسبت به بازدید و ارزیابی مرکز معاینه فنی (حسب کاربری‌های مندرج در پیوست ۳) اقدام نموده و رده اخذ شده مرکز را تعیین نمایند. جمع نمرات کل مکتسبه از جداول پیوست باید بر اساس رده تعیین شده و از طریق جدول ۱۰ پیوست ۱ نسبت به تعیین رده کیفی برای مرکز اقدام گردد.

تبصره ۳: پس از تعیین رده کیفی مرکز توسط ستاد معاینه فنی سبک مراتب ضمن درج در مجوز فعالیت مرکز باید جهت درج در سوابق به کارگروه استانی منعکس گردد.

تبصره ۴: ستادهای معاینه فنی شهرها می‌توانند حسب نیاز درخواست مربوط به کیفیت سنجی مراکز خود را به کارگروه‌های معاینه فنی استان جهت جلب همکاری ستاد معاینه فنی شهر مرکز استان خود منعکس نمایند.

۴-۴- ناخمس ها و معیارهای ارزیابی مراکز معاینه فنی سنگین

ماده ۳۲: رده‌بندی مراکز معاینه فنی سنگین مطابق معیارهای ارزیابی مندرج در جدول ۱۲ پیوست ۱ انجام می‌گردد. تبصره: مدت اعتبار مجوز فعالیت مرکز معاینه فنی سنگین حسب رده مرکز به شرح جدول ۱۲ پیوست ۱ از یک تا پنج سال می‌باشد.

بخش پنجم: ضوابط به کارگیری و آموزش کاربران و کارشناسان مراکز معاینه فنی

ماده ۳۳: دارنده مجوز مرکز معاینه فنی موظف است نیروی انسانی مورد نیاز مرکز را متناسب با تعداد خطوط معاینه فنی و ساعات کاری مرکز به نحوی که پاسخگوی نیاز مراجعین باشد، تأمین نماید. تبصره ۱: تعداد نیروی انسانی مورد نیاز مرکز معاینه فنی، شرح تخصص و وظایف آن‌ها و دوره‌های آموزشی که باید سپری نماید مطابق جزئیات مندرج در (پیوست ۴ سنگین و ۵ سبک) خواهد بود. تبصره ۲: شخص حقیقی متقاضی تأسیس مرکز معاینه فنی سبک/ سنگین در صورت دارا بودن شرایط مدیر فنی می‌تواند شخصاً، مدیریت فنی مرکز معاینه فنی را نیز برعهده گیرد. تبصره ۳: با توجه به تفاوت‌هایی که ممکن است در نحوه عملکرد و استفاده تجهیزات ساخت شرکت‌های مختلف وجود داشته باشد، کاربران مراکز باید آموزش‌های لازم را در شرکت تأمین‌کننده فرا گرفته و گواهینامه مربوطه را ارائه نمایند. جهت بهره‌وری بیشتر آموزشی با هماهنگی بین شرکت‌های تأمین‌کننده و سندهای معاینه فنی دوره‌های مشترک می‌تواند برگزار شود.

بخش ششم: طبقه‌بندی وسایل نقلیه

ماده ۳۴: طبقه‌بندی انواع وسیله نقلیه بر اساس آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی است.

بخش هفتم: روش آزمون و قسمت‌هایی که باید در وسایل نقلیه مورد معاینه قرار گیرند

۱-۱- روش آزمون و قسمت‌های مورد معاینه در وسایل نقلیه سنگین

ماده ۳۵: روش‌های انجام بازدیدهای کارشناسی، تشخیص عیوب ظاهری و انجام آزمون‌های فنی در مراکز معاینه فنی سنگین و قسمت‌هایی که باید در وسایل نقلیه سنگین مورد معاینه قرار گیرند، با ملاحظه استانداردهای ملی مطابق پیوست شماره ۶ این دستورالعمل می‌باشد.

۲-۲- روش آزمون و قسمت‌های مورد معاینه در وسایل نقلیه سبک و موتورسیکلت

ماده ۳۶: روش‌های انجام بازدیدهای کارشناسی، تشخیص عیوب ظاهری و انجام آزمون‌های فنی در مراکز معاینه فنی سبک و قسمت‌هایی که باید در وسایل نقلیه سبک مورد معاینه قرار گیرند، با ملاحظه استانداردهای ملی مطابق پیوست شماره ۷ این دستورالعمل می‌باشد.

۳-۳- روش بازرسی و آزمون چشمی سامانه گازسوز خودروهای سبک

ماده ۳۷: این آزمون بر اساس فرآیند ذکر شده در پیوست شماره ۸ این دستورالعمل قابل اجرا می‌باشد.

۴-۴- بازرسی دوره‌ای، نگهداری و تعمیرات مخازن CNG نوع ۲ و ۳ نصب شده بر روی اتوبوس‌های شهری گازسوز

ماده ۳۸: مسئولیت انجام آزمون مخازن CNG اتوبوس‌های شهری پیش‌نیاز امکان ارائه خدمات حمل‌ونقل مسافر در هر شهر بوده و از طریق شرکت‌های دارای صلاحیت از سازمان ملی استاندارد عملیاتی خواهد شد. (طبق پیوست شماره ۸ این دستورالعمل)

۷-۵- ایجاد مراکز سرویس و تعمیرگاهی سریع خودرو

ماده ۳۹: مراکز معاینه فنی می توانند جهت رفع عیب خودروهایی که در آزمون معاینه مردود شده اند در صورت دارا بودن شرایط مکانی و تخصصی و کسب امتیاز و رده لازم و مجوز مکتوب با مدت معین از ستاد معاینه فنی، نسبت به دایر کردن بخش تعمیرگاهی فوری و رفع عیب خودروها اقدام نمایند.

بخش هشتم: نحوه نظارت و تشخیص تخلفات مراکز معاینه فنی

۸-۱- نحوه نظارت و تشخیص تخلفات مراکز معاینه فنی سنگین

ماده ۴۰: نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین وظیفه کنترل و نظارت بر فعالیت مراکز معاینه فنی سنگین استان مربوطه را بر عهده داشته و از روش های گوناگون نظیر سامانه سیمقا و اعزام تیم های نظارتی نسبت به پایش و نظارت بر عملکرد مراکز معاینه فنی سنگین اقدام می نماید.

تبصره ۱: نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین جهت بازدید و نظارت بر مراکز معاینه فنی سنگین می تواند از نمایندگان سایر دستگاه های استانی نظیر پلیس راهنمایی و رانندگی یا پلیس راه، اداره کل حفاظت محیط زیست و اداره کل استاندارد، برابر ترکیب مصوب کارگروه استانی معاینه فنی دعوت به عمل آورد و گزارش بازدیدها را به کارگروه استانی ارائه نماید.

تبصره ۲: کنترل نحوه نظارت نمایندگی ستاد معاینه فنی سنگین در استان بر مراکز معاینه فنی سنگین تحت پوشش از طریق کارگروه استانی معاینه فنی انجام خواهد پذیرفت.

تبصره ۳: نظارت عالی بر عملکرد مراکز معاینه فنی سنگین و نمایندگی های استانی با ستاد معاینه فنی سنگین می باشد.

۸-۲- نحوه نظارت و تشخیص تخلفات مراکز معاینه فنی سبک

ماده ۴۱: ستاد معاینه فنی می تواند راساً و یا حسب مورد علاوه بر دعوت از نمایندگان دستگاه های عضو، شامل پلیس راهنمایی و رانندگی و سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان ملی استاندارد، سازمان راهداری، نماینده مراکز معاینه فنی استان جهت بازدید و نظارت بر مراکز معاینه فنی نیز اقدام نماید. گزارش های بازدیدهای ادواری صورت پذیرفته باید توسط ستاد معاینه فنی به کارگروه استانی منعکس گردیده و خلاصه گزارش ها از طریق کارگروه استانی بصورت فصلی به سازمان شهرداری ها ارسال گردد.

۸-۳- نحوه تشخیص و رسیدگی به تخلفات مراکز معاینه فنی سبک و سنگین

ماده ۴۲: موارد تخلفات احتمالی در مراکز معاینه فنی سنگین به شرح جدول ۱۴ پیوست ۱ می باشد.

ماده ۴۳: در صورت مشاهده هر یک از تخلفات مذکور در ماده قبل، در مرکز معاینه فنی سنگین و به طور کلی در صورت عدم رعایت هر یک از شرایط مذکور در این دستور العمل، پس از تشکیل پرونده و رسیدگی به تخلف توسط نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین، در صورت احراز ارتکاب تخلف از سوی مرکز معاینه فنی، مراتب جهت رسیدگی نهایی به ستاد معاینه فنی سنگین ارسال و متخلف حسب نوع، تعداد و تکرار تخلفات به تعلیق موقت یا لغو دائم مجوز فعالیت محکوم خواهد شد.

تبصره ۱: حسب تصمیمات ستاد معاینه فنی سنگین رسیدگی به بخشی از تخلفات مراکز معاینه فنی سنگین قابل تفویض به نمایندگی های استانی ستاد معاینه فنی سنگین می باشد.

تبصره ۲: در صورت احراز تخلف صدور گواهی معاینه فنی خلاف واقع، نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین با مشاهده اولین تخلف علاوه بر برخوردهای لازم وفق این ماده، مکلف است متخلف را با فوریت به مراجع قضایی معرفی نماید.

تبصره ۳: در صورت لغو دائم مجوز فعالیت ناشی از ارتکاب تخلفات مندرج در این دستورالعمل، بهره‌برداری مجدد مرکز منوط به ارائه درخواست جدید از سوی متقاضی جدید (در مورد اشخاص حقیقی بستگان غیر درجه یک) و نیز احراز مجدد کلیه شرایط و ضوابط صدور مجوز می‌باشد. همچنین دارنده مجوز مرکز معاینه فنی متخلف نمی‌تواند در مرکز معاینه فنی دیگری تصدی مدیریت را به عهده گیرد و یا مجوز جدید اخذ نماید.

تبصره ۴: در صورت تکرار تخلفات مدیر فنی تا سه نوبت ضمن برخورد مقتضی با مرکز معاینه فنی سنگین مورد نظر، مدیر فنی مذکور حق فعالیت در هیچ یک از مراکز معاینه فنی سنگین را نخواهد داشت.

ماده ۴۴: در صورت مشاهده یکی از تخلفات مذکور در جدول (۱۳ پیوست شماره ۱) در مرکز معاینه فنی سبک و یا به طور کلی در صورت عدم رعایت یا از دست دادن هر یک از شرایط مذکور در این دستورالعمل، رسیدگی به تخلف توسط ستاد معاینه فنی مربوطه انجام می‌شود و در صورت احراز تخلف مرکز معاینه فنی، با متخلف مطابق با جدول مذکور برخورد خواهد شد.

تبصره ۱: در صورت احراز جعل گواهی معاینه فنی و با صدور گواهی معاینه فنی غیر معتبر توسط مرکز، ستاد معاینه فنی مربوطه با مشاهده اولین تخلف موظف است علاوه بر برخوردهای لازم وفق جدول (۱۳ پیوست شماره ۱)، متخلف را با قید فوریت به مراجع قضایی معرفی نموده و مراتب را جهت درج در سوابق به کارگروه استانی منعکس نماید.

تبصره ۲: در صورت لغو دائم مجوز فعالیت ناشی از ارتکاب تخلفات مندرج در این دستورالعمل، بهره‌برداری مجدد مرکز منوط به ارائه درخواست جدید از سوی یک متقاضی جدید (در مورد اشخاص حقیقی بستگان غیر درجه یک) و نیز احراز مجدد کلیه شرایط و ضوابط صدور مجوز می‌باشد. همچنین دارنده مجوز مرکز معاینه فنی متخلف نمی‌تواند در مرکز معاینه فنی دیگری تصدی مدیریت را به عهده گیرد و یا مجوز جدید اخذ نماید.

تبصره ۳: در صورت تکرار تخلفات مدیر فنی تا سه نوبت ضمن برخورد مقتضی (طبق جدول ۱۳ تخلفات پیوست شماره ۱) با مرکز معاینه فنی سبک مورد نظر، مدیر فنی مذکور حق فعالیت در هیچ یک از مراکز معاینه فنی سبک و سنگین را نخواهد داشت.

تبصره ۴: در صورتی که طبق جدول (۱۳ پیوست شماره ۱) تخلف مرکز برای نوبت اول صرفاً از نوع توبیخ و درج در پرونده بوده باشد و مرکز خاطی از تاریخ درج در پرونده به مدت یکسال هیچگونه تخلفی مرتکب نگردد، توبیخ مندرج قبلی بی‌اثر بوده و از سوابق ایشان حذف می‌گردد.

ماده ۴۵: به تخلفات مراکز معاینه فنی، طبق جدول تخلفات (جدول شماره ۱۳ و ۱۴ پیوست ۱)، توسط ستاد معاینه فنی رسیدگی خواهد شد.

ماده ۴۶: در صورت ارتکاب یکی از تخلفات بر شمرده در جدول تخلفات، ستاد معاینه فنی موظف است با مرکز معاینه فنی حسب مورد برخورد نماید. در این راستا ستاد معاینه فنی شهرداری موظف است نسبت به انعکاس نوع تخلف شناسایی شده در مرکز و نحوه برخورد با آن به کارگروه استانی اقدام نماید.

بخش نهم: سایر مقررات

ماده ۴۷: موافقت اولیه صادره جهت احداث مرکز معاینه فنی سبک/ سنگین تحت هیچ شرایطی قابل انتقال به غیر نمی‌باشد.

ماده ۴۸: اساس صحه‌گذاری بر سلامت عملکرد تجهیزات ایمنی خودروهای سنگین که به صورت غیر مکانیزه مورد بررسی قرار می‌گیرند بر پایه اظهار نظر کارشناس فنی و آموزش دیده مرکز استوار بوده و در زمان صدور تاییدیه مسئولیت، این امر بر عهده وی می‌باشد. چنانچه به هر دلیل بعد از تأیید سلامت و صدور گواهی معاینه فنی، در عملکرد متعلقات تامین کننده ایمنی خودرو نقص و یا نواقص فنی از سوی پلیس راهور شناسایی گردد، طبق ماده ۲۹ اقدام می‌شود.

ماده ۴۹: معاینه فنی وسایل نقلیه سنگین خاص نظیر جرثقیل، ادوات فوق سنگین، ادوات راهسازی، ادوات کشاورزی، و ... به صورت معاینه فنی سیار در محل از طریق مراکز دارای مجوز خاص جهت انجام این کار صورت می‌پذیرد.

ماده ۵۰: تعیین سایر موارد و روال‌های اجرایی مربوط به فعالیت مراکز معاینه فنی سنگین که در این دستورالعمل به آنها اشاره نشده بر عهده ستاد معاینه فنی سنگین می‌باشد.

ماده ۵۱: تعیین سایر موارد و روال‌های اجرایی مربوط به فعالیت مراکز معاینه فنی سبک که در این دستورالعمل به آنها اشاره نشده بر عهده سازمان شهرداری‌ها می‌باشد.

تبصره: کارگروه ماده ۳ آیین‌نامه به صورت دورهای در بازه‌های فصلی و یا حسب مورد و ضرورت با نظر وزارت کشور می‌تواند نسبت به تشکیل جلسه و طرح موضوعات مورد نظر اقدام نماید.

ماده ۵۲: ستادهای معاینه فنی شهرداری‌ها می‌توانند جهت ارائه خدمات معاینه فنی به خودروهای متعلق به تشکیلات سازمانی خاص و یا مکان‌های جغرافیایی که توجیه احداث مرکز معاینه فنی را ندارند، به مراکز دارای رده و امتیاز لازم (۴ ستاره و بالاتر)، نسبت به صدور مجوز به مراکز دارای ایستگاه‌های سیار و تمام مکانیزه معاینه فنی اقدام نمایند. تمام ضوابط و الزامات برشمرده شده در این دستورالعمل بر مرکز معاینه فنی سیار نیز استوار بوده و این مراکز باید با قابلیت انجام کلیه آزمون‌ها به شکل مکانیزه قابلیت انتقال نتایج به سامانه سیمفا و صدور کارت معاینه فنی از آن‌ها را داشته باشند.

ماده ۵۳: برای اشخاصی که گواهی معاینه فنی اخذ نموده باشند باید امکان مشاهده نتایج و تاریخ اعتبار معاینه فنی در سامانه سیمفا وجود داشته باشد. در صورت عدم مشاهده نتایج و تاریخ اعتبار گواهی جمعی یا فاقد اعتبار تلقی شده و در اسرع وقت باید گواهی معتبر از مراکز معاینه فنی اخذ شود.

ماده ۵۴: این دستورالعمل مشتمل بر ۵۷ ماده می‌باشد و جزء لاینفک آیین‌نامه اجرایی نحوه انجام معاینه می‌باشد.

پیوست ۱ (جداول)

جدول (۱). مراحل بررسی مدارک و صدور مجوز فعالیت مرکز معاینه فنی (سبک).

مرحله	شرح مرحله
۱	تدوین و ابلاغ برنامه‌های مرتبط با احداث، تعداد و ظرفیت مراکز معاینه فنی در قالب برنامه‌های جامع پنج ساله از سوی کارگروه استانی به ستادهای معاینه فنی
۲	ارائه درخواست احداث مرکز معاینه فنی از سوی متقاضیان به ستاد معاینه فنی-کاربرگ شماره ۱ سبک(پیوست شماره ۲)
۳	بازدید از محل و بررسی کیفی و انطباق درخواست‌های دریافت شده
۴	مکاتبه ستاد معاینه فنی با کارگروه استانی جهت دریافت تصدیق انطباق درخواست با برنامه استانی گسترش مراکز معاینه فنی
۵	دریافت پاسخ از کارگروه استانی(تصدیق انطباق با برنامه)
۶	صدور موافقت اولیه از سوی ستاد معاینه فنی -کاربرگ شماره ۲ سبک
۶-۱	صدور برگ‌های مربوط به استعلام‌های لازم از شهرداری‌ها و مراجع ذی‌صلاح برای متقاضی از سوی ستادهای معاینه فنی
۶-۲	ارایه تعهد رسمی
۷	اقدام از سوی متقاضی جهت احداث مرکز معاینه فنی و ارائه تعهد محضری برای انجام ۳ ساله خدمات معاینه فنی
۸	کنترل حین عملیات احداث مرکز معاینه فنی از سوی ستاد معاینه فنی
۹	اعلام مراتب اتمام مراحل احداث و تجهیز مرکز معاینه فنی از سوی متقاضی
۱۰	کنترل و صحت‌گذاری بر اتمام مراحل احداث و تجهیز مرکز معاینه فنی و اعطاء مجوز بهره‌برداری از مرکز از سوی ستاد معاینه فنی به مدت ۲ سال-کاربرگ شماره ۳ سبک
۱۱	ارایه تعهد رسمی برابر ماده ۱۹ از سوی متقاضی جدید به ستاد معاینه فنی جهت درج در سوابق
۱۲	صدور کد کاربری سامانه یکپارچه معاینه فنی ایران - سیما از سوی سازمان شهرداری‌ها به ستاد معاینه فنی
۱۳	انعکاس مراتب فعال شدن مرکز از سوی ستاد معاینه فنی به کارگروه استانی

جدول (۲). مراحل بررسی مدارک و صدور مجوز فعالیت مرکز معاینه فنی سنگین.

مرحله	شرح مرحله
۱	تدوین و ابلاغ برنامه‌های مرتبط با احداث تعداد و ظرفیت مراکز معاینه فنی در قالب برنامه‌های جامع پنج ساله از سوی ستاد معاینه فنی سنگین به نمایندگی‌های استانی
۲	ارائه درخواست احداث مرکز معاینه فنی از سوی متقاضیان به نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین-کاربرگ شماره ۱ سنگین
۳	اخذ و بررسی مدارک متقاضی و بازدید و بررسی نقشه‌های ساختمانی مربوط به ابعاد زمین، جانمایی، تأسیسات و تجهیزات که از سوی متقاضی ارائه شده و در آنها ضوابط احداث مرکز و شرایط زیست‌محیطی و ترافیکی مورد نظر رعایت گردیده توسط نمایندگی استانی
۴	تأیید تکمیل بودن پرونده (تکمیل کاربرگ شماره ۲ در پیوست ۲) توسط نمایندگی استانی و ارسال جهت تأیید نهایی به ستاد معاینه فنی سنگین
۵	با ابلاغ ستاد معاینه فنی سنگین مبنی بر تأیید نهایی پرونده، از سوی نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین جهت آغاز عملیات احداث، موافقت اولیه بنام متقاضی صادر خواهد شد.
۶	بازدید ادواری و صحت‌گذاری بر فرآیند احداث و تجهیز مرکز توسط نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین صورت می‌پذیرد
۷	پس از تکمیل و بهره‌برداری مرکز و تأیید ستاد معاینه فنی سنگین، مجوز فعالیت مرکز (مطابق کاربرگ شماره ۳ در پیوست ۲) از سوی نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین صادر خواهد شد.
۹	انعکاس مراتب فعال شدن مرکز از سوی نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین به کارگروه استانی

جدول (۳). محاسبه زمان بندی انجام آزمون‌ها در مراکز معاینه فنی سبک

محاسبه زمان بندی انجام آزمون‌ها در مراکز معاینه فنی					
ردیف	نوع آزمون ها/حرفه‌بندها	ایستگاه (الف)	شماره ایستگاه/مرکزتجیب (ب)	زمان تقریبی آزمون‌ها	تجهیزات
۱	فراوانت پلاک توسط دوربین-فراخوان اطلاعات از سامانه راور			0:00:10	الزام در صورت فعال سازی در سامانه
۲	بذیرش-در یافت وجه-صدور رسید			0:01:00	
۳	هدایت به مدخل ورودی سالن مرکز			0:00:10	
۴	فراخوان اطلاعات خودرو-از طریق سامانه	۱	۱	0:00:10	
۵	کنترل آج و نسبت باد تایرها	۱	۱	0:00:50	همپوشانی یا بازدید ظاهری خودرو
۶	اتمام آزمون سنجش آلاینده‌گی-دور آرام	۱	۱	0:01:00	
۷	آزمون سنجش آلاینده‌گی-دور بالا-کنترل لامپها-کنترل مبدل کاتالیز	۱	۱	0:02:00	در صورت ابلاغ از سوی سازمان محیط زیست
۸	کنترل وجود عيوب اعلامی از سیستم OBD خودرو	۱	۱	0:01:00	در صورت ابلاغ از سوی سازمان محیط زیست
۹	کنترل شدت نور چراغهای جلو و زاویه انحراف پرتوها	۱	۱	0:01:00	الزام در اندازه‌گیری شدت نور
۱۰	دخیره اطلاعات آزمون‌ها-انتقال به ایستگاه دوم			0:00:10	
۱۱	انجام آزمون هم راستایی چراغهای جلو	۳	۱	0:00:05	
۱۲	انجام آزمون کنترل سیستم تعلیق محور جلو	۳	۱	0:00:30	
۱۳	انجام آزمون کنترل قدرت ترمزگیری چراغهای جلو	۳	۱	0:00:10	
۱۴	انجام آزمون هم راستایی چراغهای عقب	۳	۱	0:00:05	
۱۵	انجام آزمون کنترل سیستم تعلیق محور عقب	۳	۱	0:00:30	
۱۶	انجام آزمون کنترل قدرت ترمزگیری چراغهای عقب	۳	۱	0:00:10	
۱۷	انجام آزمون کنترل قدرت ترمزگیری ترمز دستی	۳	۱	0:00:10	
۱۸	کنترل آج تایرها	۳	۱	0:00:00	مان تست ترمز-در صورت ابلاغ از سوی مراجع
۱۹	ایستگاه سوم			0:00:10	الزام در صورت فعال شدن توسط سامانه
۲۰	هدایت خودروبروی حک فنی و یا چال سرویس	۳	۱	0:00:05	
۲۱	انجام آزمون نفی فرمان-کنترل انحرافات جلو بندی	۳	۱	0:02:00	
۲۲	انجام آزمون نفی فرمان-کنترل بلبرینگ چراغهای جلو	۳	۱	0:01:00	
۲۳	عبور ظاهری	۳	۱	0:02:00	
۲۴	کنترل تجهیزات خودرو-مورسی عبور ظاهری-کنترل بوی	۳	۱	0:03:00	
۲۵	قبولی بوی			0:02:00	
۲۶	صدور برگ معاینه فنی خودرو			0:03:00	
	جمع کل			0:18:15	

جدول (۴). ظرفیت‌سنجی مراکز معاینه فنی خودروهای سبک نوع یک و دو (به ازاء هر خط معاینه فنی).

ظرفیت سنجی مراکز معاینه فنی خودروهای سبک نوع یک و دو (بازاء هر خط معاینه فنی)			
ردیف	موضوع	مقدار	توضیحات
۱	زمان انجام معاینه فنی یک خودرو در	۱۸۰	
۲	زمان انجام معاینه فنی یک خودرو در	۱۸۰	
۳	زمان انجام معاینه فنی یک خودرو در	۹۰	به سبب انجام هم‌زمانی ارائه خدمات به دو خودرو در لحظه واحد
۴	ساعات کار فعالیت مرکز در یک شیفت	۸	
۵	ساعات کار فعالیت مرکز در دو شیفت	۱۶	
۶	ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط	۲۳	
۷	ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط	۶۶	
۸	ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط	۲۶	
۹	ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط	۵۲	
۱۰	ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط	۵۰	
۱۱	ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط	۹۹	
ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط مرکز (مجموع)		۴۹۷	حداکثر ظرفیت یک خط معاینه فنی مرکز نوع دو

جدول (۵). فضاها و تأسیسات مورد نیاز برای احداث و راه‌اندازی تا ۲ خط مرکز معاینه فنی سبک و موتورسیکلت

ردیف	موضوع	واحد	مقدار	توضیحات
تجهیزات مربوط به خط معاینه فنی خودروهای سبک				
۱	زمین مناسب	متر مربع	۱۰۰۰	حداقل مساحت قابل استفاده برای تا ۲ خط
۲	سالن سوله کف سوله از جنس بتن یا قابلیت تحمل و بارپذیری تردد	متر مربع	۱۵۰ برای ۲ خط	برای هر خط معاینه فنی حداقل ۱۵ × ۵ و در ازای هر خط اضافه ۴٫۵ متر به عرض سالن افزوده خواهد شد. فاصله بین هر دو خط ۰٫۵ متر می‌باشد.
۳	امداد دریهای ورودی و خروجی سوله	متر	۴×۴	حداقل ارتفاع و عرض
۴	یک خط عبور خارج از سوله جهت عبور وسایل نقلیه مردودی از آزمون ظاهری	متر	۳	بیش‌بینی حداقل عرض جهت جلوگیری از عبور از روی خط معاینه فنی
۵	دستگاه سنجش گازهای آلاینده خروجی از اگزوز	دستگاه	۱	برای هر خط جهت اندازه‌گیری گازهای: منو اکسید کربن - هیدروکربن های نسوخته - اکسیژن - دی اکسید کربن - اکسیدهای نیتروژن - فاکتور لاتنا - (بر اساس آخرین ابلاغ سازمان حفاظت محیط زیست) حتی الامکان همراه حسگر قرائت دمای روغن موتور و سنجش دور موتور
۶	دیاگ	دستگاه	۱	در صورت ابلاغ دستورالعمل از سوی سازمان حفاظت از محیط زیست در الزام انجام فرایند عیب‌سنجی از عملکرد احتراق در موتور از طریق OBD
۷	دستگاه آزمون ترمزها	دستگاه	۱	(Roller Brake Tester) یا قابلیت آزمون ترمز محورهای جلو، عقب، ترمز دستی و در صورت عدم وجود سامانه توزین در سامانه آزمون سامانه تعلیق، توزین محورهای خودرو برای هر خط.
۸	دستگاه آزمون لغزش جانبی چرخها	دستگاه	۱	Side Slip Tester برای هر خط
۹	دستگاه آزمون لقی جلوبندی و فرمان	دستگاه	۱	(Steering Play Detectors) این تجهیزات می‌تواند روی جک قیچی (یا کنار چال سرویس در خط ۲ مراکز قدیمی) با ابعاد و طول مناسب نصب شود.

۱۰	دستگاه آزمون کمک فنر و سامانه تعلیق	دستگاه	۱	(Shock Absorber Tester) با توانایی بررسی کیفی عملکرد سیستم تعلیق و کمک فنر هر چرخ در هر محور (به تفکیک) و در صورت نبود سامانه توزین در تجهیزات آزمون سیستم ترمز، توزین محورهای خودرو برای هر خط
۱۱	دستگاه سنجش ذرات و کدبری گاز آلاینده خروجی از اگزوز	دستگاه *	۱	در صورت ابلاغ از سوی سازمان حفاظت محیط زیست و نیاز سنجی کارگروه استانی (به ازای هر مرکز یک دستگاه) جهت انجام کدر سنجی دود خودروهای دیزلی سبک
۱۲	تجهیزات مرتبط با سامانه برخط دوربین پلاک خوان و شبکه دوربین مداربسته	-	-	باقابلیت ذخیره اطلاعات طبق مشخصات اعلامی از سوی سازمان شهرداری ها
۱۳	لباس متحدالشکل همراه اتیکت شناسایی	-	-	برای تمام کارکنان مرکز
۱۴	دستگاه سنجش شدت و زوایای نور چراغهای جلو	دستگاه	۱	قابلیت خروجی اطلاعات بصورت دیجیتال و اتصال به سیمفا-قابلیت اندازه‌گیری شدت نور چراغهای جلو و مه شکن با توانایی قرائت زوایای PITCH-ROLL-YAW
۱۵	دستگاه سنجش شدت صوت	دستگاه *	۱	جهت قرائت شدت صوت خروجی موتور و بوق در صورت ابلاغ حدود مجاز و رویه انجام آزمون از سوی سازمان حفاظت از محیط زیست قابل اتصال به سیمفا
۱۶	اگزوز فن (سامانه تخلیه دود)	دستگاه *	۱	در صورت الزام به انجام آزمون سنجش آلاینده‌گی در دور تند موتور و ابلاغ ستاد معاینه فنی
۱۷	تنظیم باد (حتی الامکان اتوماتیک)	دستگاه	۱	بنا بر تشخیص مرکز ملزم به کنترل و تنظیم باد خودرو مطابق استاندارد تعریف شده برای خودروی مربوطه پیش از انجام آزمون است.
تجهیزات مربوط به خط معاینه فنی موتورسیکلت				
۱۸	فضای کافی جهت آزمون موتورسیکلت	متر	۴*۴	مجهز به سامانه تخلیه دود مناسب-روشنایی
۱۹	دستگاه سنجش گازهای آلاینده	دستگاه	۱	دارای قابلیت اتصال به سیمفا و اندازه‌گیری دور موتور - مجهز به مبدل و واسط لوله اگزوز با پرآپ دستگاه آزمون
۲۰	دستگاه سنجش قدرت ترمزگیری	دستگاه	۱	Roller Brake Tester
۲۱	دستگاه سنجش شدت صوت	دستگاه *	۱	در صورت ابلاغ رویه آزمون و حدود مجاز از سوی سازمان حفاظت از محیط زیست قابل اتصال به سیمفا
۲۲	تجهیزات مرتبط با سامانه برخط دوربین پلاکخوان و شبکه دوربین مداربسته	-	-	باقابلیت ذخیره مشخصات اعلامی از سوی سازمان شهرداری ها-در صورت اعلام ستاد معاینه فنی
تجهیزات مربوط به ایستگاه آزمون چشمی متعلقات و مخزن کیت گازسوز CNG				
۲۴	مکان مربوط به انجام آزمون	متر مربع	۷۵	مطابق الزامات قید گردیده در این دستورالعمل و استاندارد ملی ۵۶۰۱
۲۵	تجهیزات ویژه آزمون چشمی متعلقات کیت های گاز سوز و مخازن CNG			مطابق الزامات قید گردیده در این دستورالعمل و استاندارد ملی ۹۴۲۶ و ۹۷۴۷

- کلیه فضاها در نظر گرفته شده برای آزمون های ویژه خودروهای سبک، موتورسیکلت و آزمون CNG باید به صورت مجزا از بکدیگر طراحی و اجرا گردند.
- ادوات مشخص شده با * منوط به ابلاغ از سوی مراجع بالادستی می باشند.

جدول (۶). فضاهای و تأسیسات مورد نیاز برای یک خط مرکز معاینه فنی سنگین

ردیف	موضوع	واحد	مقدار	توضیحات
۱	زمین مناسب	مترمربع	۵۰۰۰	حداقل مساحت
۲	دفتر ثبت نام و صدور گواهی	مترمربع	۲۰	حداقل مساحت
۳	دفتر مدیریت و امور اداری	مترمربع	۲۰	حداقل مساحت
۴	دفتر کارکنان مرکز	مترمربع	۲۰	حداقل مساحت
۵	سالن سوله کف سوله از جنس بتن یا قابلیت تحمل و بارپذیری تردد ناوگان سنگین	مترمربع	۲۵۰	برای هر خط معاینه فنی حداقل ۸×۲۲ و در ازای هر خط اضافه ۸ متر به عرض سالن افزوده خواهد شد
۶	ابعاد دربهای ورودی و خروجی سوله	متر	۵/۵ ارتفاع ۶ عرض	حداقل
۷	احداث رمپهای ورود و خروج با روسازی آسفاته یا بتنی	-	-	برابر ضوابط طراحی هندسی راه با اخذ تأییدیه از اداره راه و شهرسازی
۸	دلرا بودن دو درب مجزای ورودی و خروجی جهت تردد خودروهای مراجعه کننده	-	-	-
۹	فضای لازم برای استقرار صف انتظار قبل از رمپ ورود به سالن	-	-	-
۱۰	چاله سرویس	متر	طول ۲۲ عرض ۰.۹ عمق ۱/۵	حداقل ابعاد در آکس محور طولی سوله دارای پلکان در دو طرف برای هر خط
۱۱	رمپ خروج بعد از چاله سرویس	-	-	در هر خط برای خروج وسایل نقلیه
۱۲	تأمین فضای لازم جهت پارکینگ وسایل نقلیه پس از اتمام معاینه فنی	-	-	-
۱۳	تأمین تأسیسات و امکانات لازم جهت تهیه مناسب هوای سوله	-	-	-
۱۴	تأمین سرویس بهداشتی	چشمه	۲	حداقل تعداد
۱۵	نصب تابلوی نرخ مصوب در ورودی سوله و دفتر ثبت نام	عدد	۲	ابعاد $۱ \times ۱/۵$ متر
۱۶	نصب تابلوی سامانه رسیدگی به شکایات و پیشنهادهای سازمان در ورودی دفتر ثبت نام	عدد	۱	ابعاد $۱ \times ۱/۵$ متر

ردیف	موضوع	واحد	مقدار	توضیحات
۱۷	دستگاه آزمون سنجش آلاینده‌ها جهت اندازه‌گیری میزان کدری دود خروجی از اگزوز و وسایل نقلیه دیزلی	دستگاه	۱	برای هر خط (Opaci Meter)
۱۸	دستگاه آزمون کیلومتر شمار	دستگاه	۱	(Speed Meter Tester)
۱۹	دستگاه آزمون ترمزها	دستگاه	۱	(Brake Tester) با قابلیت آزمون ترمز محورهای جلو، عقبه ترمز دستی و توزین خودرو برای هر خط. این دستگاه باید مجهز به سامانه اتقای بار جهت انجام آزمون ترمزها در شرایط بارگیری باشد حداقل ظرفیت بارپذیری و اندازه‌گیری این دستگاه ۱۵ تن باید باشد و در صورت داشتن خط آزمون دوم، ظرفیت اندازه‌گیری آن باید حداقل ۲۰ تن باشد
۲۰	تجهیزات مرتباً با سامانه برخط، دوربین پلاک خوان و شبکه دوربین مدار بسته	-	-	با قابلیت ذخیره و مشخصات اعلامی از سوی سازمان راهداری
۲۱	لباس متحدالشکل به همراه اتیکت شناسایی	-	-	برای تمام کارکنان مرکز
۲۲	دستگاه هم‌رستایی چرخها (کنزش جایی چرخهای جلو)	دستگاه	۱	Side Slip Tester
۲۳	دستگاه سنجش شدت صوت	دستگاه	۱	در صورت ابلاغ رویه تست و حدود مجاز از سوی سازمان حفاظت از محیط زیست
۲۴	دستگاه سنجش شدت و زوایای نور چراغهای جلو	دستگاه	۱	قابلیت خروجی اطلاعات به صورت دیجیتال و اندازه‌گیری شدت نور چراغهای جلو و مد شکن با توانایی قرائت زوایای PITCH-ROLL-YAW
۲۵	دستگاه تست لقی جلوبندی و فرمان	دستگاه	۱	Steering Play Detectors

سازمان ملی بهداشت

سازمان ملی بهداشت

دستور العمل ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو

جدول (۷). ابعاد ابنیه مراکز مکانیزه معاینه فنی خودروهای سبک بر اساس نوع ظرفیتی.

نوع مراکز	ظرفیت پذیرش خودرو در هر خط معاینه در لحظه	ابعاد سالن معاینه فنی (یک خط)	مساحت بخش اداری - تأسیسات	محوطه بخش پذیرش	محوطه بخش صدور کارت	محوطه تست ظاهری قطعات گازسوز	تعداد خطوط معاینه فنی	توصیحات
یک خودرو	عرض هر خط	۴.۵	عرض ابنیه	طول باند ورودی	طول باند خروجی	عرض ایستگاه تست	۱	مساحت کل سالن معاینه فنی: ۱۵۰ متر مربع طول باند ورودی: ۲۰ متر طول باند خروجی: ۲۰ متر عرض ایستگاه تست: ۵ متر ارتفاع ایستگاه تست: ۱ متر مساحت کل: ۱۵۰ متر مربع
	طول هر خط	۱	طول ابنیه	عرض باند ورودی	عرض باند خروجی	طول ایستگاه تست	۵	
	فاصله بین خطوط	۵		تعداد گیربکس های ورودی	تعداد گیربکس های خروجی	ارتفاع ایستگاه تست	۱	
		۱۵		۱	۱	مکانیزه	۱	
	مساحت کل	۱۵۰	مساحت کل	۶۰	۱	مساحت کل	۱	
دو خودرو	عرض هر خط	۴.۵	عرض ابنیه	طول باند ورودی	طول باند خروجی	عرض ایستگاه تست	۱	مساحت کل سالن معاینه فنی: ۱۵۰ متر مربع طول باند ورودی: ۲۰ متر طول باند خروجی: ۲۰ متر عرض ایستگاه تست: ۵ متر ارتفاع ایستگاه تست: ۱ متر مساحت کل: ۱۵۰ متر مربع
	طول هر خط	۱	طول ابنیه	عرض باند ورودی	عرض باند خروجی	طول ایستگاه تست	۵	
	فاصله بین خطوط	۵		تعداد گیربکس های ورودی	تعداد گیربکس های خروجی	ارتفاع ایستگاه تست	۱	
		۱۵		۱	۱	مکانیزه	۱	
	مساحت کل	۱۵۰	مساحت کل	۶۰	۱	مساحت کل	۱	

جدول (۸). جدول امتیاز دهی به نحوه کالیبراسیون و نگهداری تجهیزات مراکز معاینه فنی و نیروی انسانی آن

نوع تجهیزات خطوط معاینه فنی (متوسط امتیاز کل خطوط)	شماره ۱۸	وضعیت عملیاتی		وضعیت کالیبراسیون		حداکثر امتیاز اجزای شده
		مستویت	عدم تلاطمی	کالیبره	تلاطم‌گراهی	
دستگاه آزمون ترمز خودرو و موتورسیکلت	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
دستگاه آزمون الاینده های خروجی اراگزوز خودرو و موتورسیکلت	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
دستگاه آزمون لغزش جانبی و کمک فنر	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
دستگاه آزمون چشمی خودروهای گازسوز	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
دستگاه آزمون چراغها خودرو و موتورسیکلت	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
دستگاه آزمون اتصالات جلوبندی به همراه جک قبچی	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
دستگاه کدرسنجی دود خودروهای سبک دیزلی	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
دستگاه سنجش شدت صوت خودرو و موتورسیکلت	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
شبکه-تجهیزات سخت افزاری-رایانه ها-چاپگرها	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
اتصال قابل اعتماد به شبکه سیمفا (با آزمون و بازرسی دقیق توسط بازرس مربوطه)	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
عملکرد مناسب سامانه تخلیه دود/گرمایش/سرمایش	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
عملکرد مناسب دوربین نظارتی و پلاک خوان	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
رده کیفی عالی:	۱۷۶-۲۰۰					
رده کیفی خوب:	۱۴۱-۱۷۵					
رده کیفی متوسط:	۹۶-۱۴۰					
رده کیفی نامطلوب:	۹۵ و کمتر					

جدول (۹). جدول امتیازدهی به نیروی انسانی دارای کارت اشتغال (از ستاد معاینه فنی) در مراکز معاینه فنی

حفظ لازم	امره احراز شده از آموزش	تحصیلات				عنوان شغلی
		دیپلم	کارشناسی	کارشناسی ارشد و دکتری	کارشناسی ارشد و دکتری	
	هر ۸ ساعت ۱ امتیاز	۲	۶	۸	۱۰	
۱۴		-	-			مدیر مرکز
۱۸		-	-			کارشناسان فنی مسئول خط
۱۰						آزمونگران
۸						مسئول پذیرش
۶						مسئول صدور کارت
	۱۰۱ و بیشتر	رده کیفی عالی				
	۱۰۰-۷۱	رده کیفی خوب				
	۷۰-۴۱	رده کیفی متوسط				
	۴۰ و کمتر	رده کیفی نامطلوب				

جدول (۱۰). جدول امتیازدهی به وضعیت محیط -ابنیه- فرآیند های مدیریتی مرکز

ردیف	شاخص ها	امتیاز			
		عالی	خوب	متوسط	ضعیف
	امتیاز	۱۰	۷	۴	۱
	نظافت و آراستگی مرکز				
۱	نظافت و آراستگی مرکز				
۲	نظم در گردش ترافیک خودروها				
۳	مکفی بودن فضای سبز				
۴	کیفیت روشنایی سالن				
۵	کیفیت تهویه و آگزوز فن سالن				
۶	کیفیت سرمایش، گرمایش سالن و کیفیت کف				
۷	کیفیت بخش پذیرش				
۸	کیفیت بخش صدور کارت				
۹	کافی بودن فضای پارک خروجی				
۱۰	وجود تابلوهای هدایت مسیر به مرکز				
۱۱	وجود تابلو های اطلاع رسانی به مشتریان				
۱۲	وجود سامانه اطفای حریق در مرکز				
۱۳	وجود امکانات رفاهی ویژه مشتریان				
۱۴	وجود جعبه و امکانات کمک های اولیه				
۱۵	سامانه روشنایی محوطه مرکز				
۱۶	کافی بودن فضای راه گزر ورودی				
۱۷	آگاهی کارکنان از دستورالعمل های ایلامی				
۱۸	پیاده سازی سامانه های نظام مدیریتی				
۱۹	نظم در امور بایگانی مرکز				
۲۰	وجود نظام آراستگی کارکنان				
۲۱	کاربست برنامه های مشتری مداری				
۲۲	مطلوبیت صیانت و خرابی از مرکز				
۲۳	نگهداری منظم سوابق کارکنان				
	رده کیفی عالی	۲۰۱ و بیشتر			
	رده کیفی خوب	۱۴۱-۲۰۰			
	رده کیفی متوسط	۸۱-۱۴۰			
	رده کیفی نامطلوب	۸۰ و کمتر			

هر مرکز معاینه فنی که با احراز کلیه شرایط مندرج در این دستورالعمل مجوز انجام معاینه فنی سبک یا سنگین را دریافت می‌کند، یک مرکز معاینه فنی یک ستاره محسوب می‌گردد. از آن پس هر مرکز در صورت کسب شرایط به شرح جدول ۱۰ و ۱۱ می‌تواند به درجات ۲ تا ۵ ستاره ارتقا یابد. مراکز ایجاد شده قبل از ابلاغ این دستورالعمل به طور موقت یک ستاره محسوب شده و پس از ارزیابی توسط ستاد معاینه فنی، با توجه به امتیازات کسب شده ۱ ستاره تا ۵ ستاره محسوب خواهند شد.

رده یک مرکز دائمی نبوده و در صورت از دست دادن شرایط و کیفیت امکانات و خدمات رده مرکز تنزل خواهد نمود. مرکز با امتیاز ۱۰۰ و کمتر مهلت سه ماهه برای اصلاح و ارزیابی مجدد خواهد داشت. بالاتر بودن رده یک مرکز مجوز اخذ بهای بیشتر از تعرفه‌های مجاز جهت انجام معاینه فنی نمی‌باشد و اخذ رده بالاتر برخی امتیازاتی که از سوی ستاد معاینه فنی برای مرکز صادر خواهد شد، را می‌تواند به دنبال داشته باشد. اخذ تعرفه مصوب جهت صدور و تمدید مجوز مرکز معاینه فنی بسته به رده مرکز متفاوت می‌باشد. جدول (۱۱). رده‌بندی کیفی مراکز معاینه فنی سبک.

رده کیفی مرکز	رده تجهیزات، منابع و فرآیندها	مدت اعتبار شایسته کاری	تمدید مجوز	خطوط قابل افزایش	امتیازها	الزامات
۱ ستاره یا E مرکز معاینه فنی ضعیف	۲ متوسط و ۱ خوب و امتیاز ۱۰۱ تا ۱۵۰	۱	۱ ساله	-	شرایط مراکز معاینه فنی با حداقل شرایط که در صورت تمایل به ارتقای رده باید نسبت به رفع فوری مشکل طبق جدول ارزیابی اقدام نمایند	معاینه فنی خودروی بنزینی و گازسوز* چشمی سبک + تأمین تجهیزات ایمنی (سامانه اطفاء حریق، جعبه کمک‌های اولیه و ...)
۲ ستاره یا D مرکز معاینه فنی متوسط	۲ خوب و ۱ متوسط و امتیاز ۱۵۱ تا ۲۵۰	۲	۲ ساله	۲ خط	شرایط مراکز معاینه فنی ضعیف + سامانه ارسال پیامک اتمام مهلت اعتبار گواهی معاینه فنی و اطلاع‌رسانی نوبت دهی	الزامات مراکز معاینه فنی ضعیف + معاینه فنی موتورسیکلت
۳ ستاره یا C مرکز معاینه فنی خوب	۲ خوب و ۱ عالی و امتیاز ۲۵۱ تا ۳۵۰	۲	۳ ساله	۳ خط	شرایط مراکز معاینه فنی متوسط + خدمات فوری و معاینه دیزلی سبک + مجوز کارواش	الزامات مراکز معاینه فنی متوسط + داشتن دستگاه آزمون الاینده‌گی مجزا جهت خودروهای سبک دیزلی + نوبت‌دهی آنلاین
۴ ستاره یا B مرکز معاینه فنی کامل	۲ عالی و ۱ خوب و امتیاز ۳۵۱ تا ۴۵۰	۳	۴ ساله	۴ خط	شرایط مراکز معاینه فنی خوب + دارای اعتبار گواهی صادره معاینه فنی در کشورهای همسایه + امکان انجام معاینه فنی سبک سیار در حوزه جغرافیایی تعریف شده + امکان ارائه خدمات چشمی خودرو با مخزن گازسوز در صورت تأمین شرایط استاندارد و اخذ مجوز از آن سازمان	الزامات مراکز معاینه فنی خوب + سالن انتظار حداقل ۱۵ مترمربع و امکانات رفاهی مراجعین (با پذیرایی رایگان امکان رؤیت خط به صورت مدار بسته، تلویزیون، صندلی، امکانات سرمایشی گرمایشی، آب سردکن) + خودروهای دو دیفرانسیل
۵ ستاره یا A مرکز معاینه فنی عالی	عالی - عالی و عالی و امتیاز ۴۵۰ و بیشتر	۳	۵ ساله	۵ خط و بیشتر	شرایط مراکز معاینه فنی کامل + اعتبار گواهی صادره معاینه فنی در سطح بین‌المللی + قادر به ارائه خدمات انتخابی مشتری با قیمت اعلامی به وی	الزامات مراکز معاینه فنی کامل + دارا بودن گواهی مدیریت کیفیت ISO داشتن گواهی نظام آراستگی ۵S + آزمون خودروی برقی و هیبریدی + عیب‌یابی خودرو

- کلیه امتیازات و الزامات مراکز با درجات پایین‌تر، در درجات بالا باید رعایت شود.
 - اگر مرکز معاینه فنی الزامات را رعایت نکرده باشد افت رده خواهد داشت.
- *الزام در ایجاد امکانات مربوط به آزمون چشمی خودروهای گازسوز توسط مراکز معاینه فنی منوط به دارا بودن شرایط مندرج در پیوست هشت این دستورالعمل می‌باشد. و در غیر این صورت مرکز معاینه فنی مجاز به انجام فرایندهای کنترل چشمی سیستم‌های گازسوز نخواهد بود.

جدول (۱۲). نحوه رده‌بندی مراکز معاینه فنی سنگین.

درجه مرکز	شرایط مورد نیاز	امتیازهای در نظر گرفته شده
۱	<ul style="list-style-type: none"> احراز مستمر شرایط مندرج در این دستورالعمل و اخذ مجوز فعالیت 	<ul style="list-style-type: none"> صدور مجوز فعالیت با اعتبار یک‌ساله
۲	<ul style="list-style-type: none"> تأمین کلیه شرایط مورد نیاز یک مرکز درجه یک داشتن شبکه دوربین مدار بسته مرکز و خط تأمین خدمات عیب‌یابی مکانیزه تأمین سامانه مکانیزه ارسال پیامک در خصوص اتمام مهلت اعتبار گواهی معاینه فنی و اطلاع‌رسانی داشتن گواهی مدیریت کیفیت ISO تأمین تجهیزات ایمنی (سیستم اطفاء حریق، جعبه کمک‌های اولیه و ...) 	<ul style="list-style-type: none"> امکان افزایش شیفت فعالیت تا ۲ شیفت در روز صدور مجوز فعالیت با اعتبار ۳ ساله امکان احداث خط دوم معاینه فنی امکان تأمین فضایی در محوطه جهت رفع نقایص جزئی وسایل نقلیه سنگین
۳	<ul style="list-style-type: none"> تأمین کلیه شرایط مورد نیاز یک مرکز درجه ۲ تأمین سالن انتظار و امکانات رفاهی جهت مراجعین حداقل مساحت ۱۵ مترمربع (شامل امکان رویت خط به صورت مدار بسته، تلویزیون، صندلی، آب سردکن، امکانات سرمایشی گرمایشی، پذیرایی رایگان) داشتن گواهی نظام آراستگی ۵S داشتن دستگاه تست آلاینده‌گی مجزا جهت خودروهای سنگین و نیمه سنگین بنزینی تأمین فضای سبز حداقل برای ۱۰ درصد محوطه 	<ul style="list-style-type: none"> امتیازهای در نظر گرفته شده جهت یک مرکز درجه ۲ صدور مجوز فعالیت با اعتبار ۵ ساله امکان احداث خط دوم معاینه فنی امکان انجام معاینه فنی سیار وسایل نقلیه خاص در حوزه جغرافیایی تعریف شده امکان دایر نمودن کاروانش

جدول (۱۳). نوع تخلفات و نرخ جریمه‌های مراکز معاینه فنی سبک.

نوع تخلف	مرتبۀ نخست	مرتبۀ دوم	مرتبۀ سوم	مرتبۀ چهارم
۱. صدور گواهی معاینه فنی بدون حضور خودرو	اخطار کتبی و دو هفته تعلیق/ غیرفعال شدن کد سیمفا و کاهش یک ستاره	ابطال پروانه فعالیت و معرفی به مراجع قضایی ذیربط	-	-
۲. جیل و فروش گواهی معاینه فنی خودرو	ابطال پروانه فعالیت و معرفی به مراجع قضایی ذیربط	-	-	-

ادامه جدول (۱۳). نوع تخلفات و نرخ جریمه‌های مراکز معاینه فنی سبک.

نوع تخلف	رتبه نخست	رتبه دوم	رتبه سوم	رتبه چهارم
۳. دستکاری نتایج آزمون خودرو دارای نقص فنی یا عدم انجام آزمون‌های قید شده در این دستورالعمل	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و غیرفعال شدن کد سیمفا به مدت دو هفته و کاهش یک ستاره	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه	ابطال پروانه فعالیت و معرفی به مرجع قضایی
۴. صدور گواهی معاینه فنی برای خودروهایی که فاقد سلامت فنی اعم از آلایندگی یا ایمنی باشند	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت دو هفته و کاهش یک ستاره	توبیخ و تعطیلی مرکز به مدت دو ماه	ابطال پروانه فعالیت و معرفی به مرجع قضایی
۵. عدم اقدام بهنگام و ارائه تقاضا جهت رفع نواقص فنی تجهیزات	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه و کاهش یک ستاره	ابطال پروانه فعالیت و معرفی به مرجع قضایی
۶. عدم وجود شرایط عملیاتی در تأسیسات اصلی مرکز که موجب تعطیلی مرکز گردد	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت دو هفته و کاهش یک ستاره	ابطال پروانه فعالیت
۷. عدم اقدام به موقع تمدید مجوز فعالیت	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه و کاهش یک ستاره	ابطال پروانه فعالیت	-
۸. نداشتن مجوز فعالیت معتبر	جلوگیری از ادامه فعالیت و معرفی به مراجع ذیصلاح	-	-	-
۹. صدور گواهی معاینه فنی برای وسیله نقلیه غیر مرتبط	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت دو هفته و کاهش یک ستاره	ابطال پروانه فعالیت	-
۱۰. عدم استفاده از نیروی متخصص طبق دستورالعمل و آیین نامه	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه و کاهش یک ستاره	ابطال پروانه فعالیت
۱۱. عدم اخذ گواهی کالیبراسیون معتبر دستگاههای خطوط مکانیزه معاینه فنی	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در سوابق	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه و کاهش یک ستاره	ابطال پروانه فعالیت

ادامه جدول (۱۳). نوع تخلفات و نرخ جریمه‌های مراکز معاینه فنی سبک.

رتبه چهارم	رتبه سوم	رتبه دوم	رتبه نخست	نوع تخلف
		ابطال پروانه فعالیت	توبیخ کتبی و مدت سه ماه	۱۲. صدور گواهی معاینه فنی خارج از سامانه سیما یا غیر برخط
ابطال پروانه فعالیت	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه و کاهش یک ستاره	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در اسوابق و تعطیلی یک هفته مرکز	۱۳. عدم رعایت نرخهای مصوب
ابطال پروانه فعالیت	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت سه ماه و کاهش یک ستاره	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	برخورد با افراد متخلف-توبیخ کتبی درج در اسوابق	۱۴. عدم ثبت صحیح اطلاعات خودرو و نتایج زمون
ابطال پروانه فعالیت	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه و کاهش یک ستاره	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	برخورد با فرد متخلف-توبیخ کتبی درج در اسوابق	۱۵. در اختیار قرار دادن یا گرفتن گواهی معاینه فنی به مراکز دیگر
		ابطال پروانه فعالیت	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت سه ماه	۱۶. جابجایی مرکز بدون هماهنگی با ستاد معاینه فنی و کارگروه استانی، (خط مکانیزه و دستگاه‌های زمون)
ابطال پروانه فعالیت	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک ماه و کاهش یک ستاره	توبیخ کتبی و تعطیلی مرکز به مدت یک هفته	برخورد با افراد متخلف، توبیخ کتبی درج در اسوابق	۱۷. عدم رعایت دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و ضوابط ابلاغ شده از سوی مراجع بالادستی ذیصلاح

جدول (۱۴). نوع تخلفات مراکز سنگین.

ردیف	نوع تخلفات
۱	صدور گواهی معاینه فنی برای خودرویی که فاقد سلامت فنی، ایمنی یا آلاینده‌گی (شامل آزمون‌ها و بازدیدهای مندرج در این ضوابط) باشند.
۲	صدور گواهی معاینه فنی بدون داشتن مجوز فعالیت معتبر.
۳	صدور گواهی معاینه فنی بدون انجام آزمون.
۴	صدور گواهی معاینه فنی بدون رعایت نحوه صحیح انجام آزمون.
۵	صدور گواهی معاینه فنی بدون حضور وسیله‌نقلیه در مرکز.
۶	صدور گواهی معاینه فنی برای وسیله‌نقلیه غیر مرتبط (مرکز سبک برای خودرو سنگین و بالعکس).
۷	صدور گواهی معاینه فنی بدون حضور و تأیید مدیر فنی مرکز.
۸	صدور گواهی معاینه فنی توسط دستگاه آزمونگر معیوب یا فاقد گواهی کالیبراسیون معتبر.
۹	عدم رعایت نرخهای مصوب.
۱۰	عدم ثبت صحیح اطلاعات وسیله‌نقلیه و نتایج آزمون.
۱۱	مهر و یا امضا نمودن گواهی معاینه فنی قبل از انجام آزمون.
۱۲	جابجایی نتایج آزمون بر روی خودرو دارای نقص فنی و صدور گواهی معاینه فنی برای آن.
۱۳	عدم رعایت الزامات سامانه ملی یکپارچه معاینه فنی در صدور گواهی معاینه فنی.
۱۴	واگذاری امتیاز مرکز بدون اطلاع، هماهنگی و اخذ مجوز از نمایندگی استانی ستاد معاینه فنی سنگین.
۱۵	عدم رعایت ضوابط مربوط به مراحل و چگونگی انجام معاینه فنی مندرج در این ضوابط.
۱۶	عدم رعایت بخشنامه‌ها و ضوابط ابلاغی ستاد معاینه فنی سنگین.

پیوست ۲ (کاربرگ‌ها)